ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Γ. ΑΡΙΘ. 125 | ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27Α ΑΘΗΝΑΙ | 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1927

ΕΠΙ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ Θ. ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΜΑΣ

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

[Ἄρθρον τοῦ κ. ΣΠ. ΧΑΣΙΩΤΟΥ Βουλευτοῦ Ἰωαννίνων]

Ὅτε ἐσπούδαζον ὡς φοιτητὴς τῆς ἐν Grignon τῆς Γαλλίας Μεγάλης Γεωπονικῆς Σχολῆς, πρὸ 40 σχεδὸν ἐτῶν, εἶχα τὸ ἐνδιαφέρον νὰ παρακολουθῶ τὴν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συζήτησιν εἰς δημοσίας διαλέξεις καὶ εἰς παιδαγωγικὰ συνέδρια, περὶ τῶν προσφορωτέρων μέτρων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν εἰς τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν, τῶν φοιτώντων εἰς τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα, τῆς ἀγάπης πρὸς τὰ γεωργικὰ ἔργα καὶ πρὸς τὴν ἀγροτικὴν ἐν γένει ζωήν.

Τὸ ζήτημα τοῦτο σοβαρῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀπησχόλει τὴν Γαλλικὴν Κυβέρνησιν ἕνεκα τῆς παρατηρουμένης ὀλεθρίας τάσεως τῶν νέων χωρικῶν νὰ ἐγκαταλείπουν τὰ πατρικὰ ἐπαγγέλματα καὶ νὰ φέρωνται ἀθρόως πρὸς τὰς πόλεις, ἐρημουμένων τοιουτοτρόπως τῶν χωρίων καὶ συσσωρευομένου μεγάλου πλήθους ἀέργων εἰς τὰς πόλεις, ὅπου ἐπὶ ματαίῳ ἤλπιζον ὅτι θὰ εὕρουν τὴν εὐτυχίαν των. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς ἐθεωρεῖτο σοβαρώτατος, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἡ παραγωγὴ τοῦ Ἐθνικοῦ πλούτου θὰ ἐμειοῦτο σὺν τῷ χρόνῳ ἢ τοὐλάχιστον δὲν θ' ἀνεπτύσσετο ἀναλόγως πρὸς τὰς αὐξανομένας ὑλικὰς ἀνάγκας τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους, ἡ δ' ἐπακολουθοῦσα ἀνεργία εἰς τὰς πόλεις θὰ ἐγέννα μετὰ τῆς πενίας καὶ τὴν διαφθορὰν τῶν χαρακτήρων, τὸν ἐκφυλισμόν, τὴν ἀναρχίαν μὲ συνεπείας ὀλεθρίας διὰ τὴν ὑλικὴν καὶ τὴν ἠθικὴν δύναμιν τῆς χώρας καὶ διὰ τὴν ζωὴν αὐτῆς ἀκόμη.

Αἱ προσπάθειαι διὰ τὴν ἀνακοπὴν τοῦ ρεύματος τῶν νέων χωρικῶν πρὸς τὰς πόλεις ἢ τοὐλάχιστον διὰ τὸν μετριασμὸν αὐτοῦ ἐντὸς τῶν ἀνεκτῶν ὁρίων, ἐπεδιώκετο ἔκτοτε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιδιώκηται τόσον εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἄλλας πολιτισμένας χώρας, πρὸ παντὸς διὰ τῆς διδασκαλίας κατ' ἐπέκτασιν τῶν φυσιογνωστικῶν μαθημάτων καὶ ἁπλουστάτων τινῶν γνώσεων γεωπονικῶν ὑποχρεωτικῶς ἐπί τινας ὥρας—καθ' ἑβδομάδα εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις τῶν Δημοτικῶν σχολείων καὶ διὰ τῆς ἐργασίας τῶν παιδιῶν εἰς σχολικοὺς κήπους, ὡς καὶ εἰς ἐκδρομὰς διδακτικὰς διὰ μέσου τῶν πατρικῶν κτημάτων, ἀγρῶν, ἀμπέλων, ἐπαύλεων, κτηνοτροφείων, δασῶν κτλ.

Ἐκ τῶν σχετικῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διεξοδικῶν συζητήσεων, μοῦ ἐκινήθη τόσον πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον, ὥστε πολλάκις ἐπεσκέφθην τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα τῶν περιχώρων τῶν Παρισίων καὶ ἦλθον εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν Γάλλων δημοδιδασκάλων, τῶν ὁποίων ἐθαύμασα τὰς γεωπονικὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας εὐρύτατα οὗτοι διδάσκονται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς εἰς τὰ Διδασκαλεῖα, ὡς ἄριστα παρασκευαζόμενοι ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην. Δι' αὐτὸ χρησιμοποιοῦνται πρὸ παντὸς ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἐτησίων τῆς παραγωγῆς στατιστικῶν πινάκων εἰς τὰ χωριὰ καὶ περὶ παντοῖα ἔργα βοηθοῦν τοὺς γεωπόνους τοῦ Κράτους εἰς τὰς προσπαθείας αὐτῶν πρὸς διάδοσιν τῶν νεωτέρων προοδευτικῶν ἰδεῶν καὶ γνώσεων εἰς τοὺς ἀγρότας, πολλοὶ δὲ τῶν διδασκάλων τούτων, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας περιοδευόντων γεωπόνων τοῦ Κράτους, καλλιεργοῦν πειραματικοὺς ἀγροὺς εἰς τὰ χωριά(κάμνουν συγκριτικὴν χρῆσιν νέων σπόρων, λιπασμάτων ἐπίδειξιν νέων ἐργαλείων κτλ.), ἱδρύουν σωματεῖα γεωπονικά, λαϊκὰς βιβλιοθήκας καὶ ἀναγνωστήρια διὰ τοὺς χωρικούς, ὀργανώνουν δημοσίας διαλέξεις, νυκτερινὰς σχολὰς κτλ.

Ἰδιαιτέρως ἐθαύμαζον, ὄχι μόνον τὰ λίαν εὐπρεπῆ καὶ ὅλους τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς πληροῦντα σχολικὰ κτίρια, ἀλλὰ καὶ τὰς πλουσίας συλλογὰς τῶν διδακτικῶν ὀργάνων καὶ ὑλικῶν, ἐν οἷς εἰκόνας τῆς φυσικῆς ἱστορίας καὶ παντοίων φυτῶν καὶ ζώων, μάλιστα ἐπιβλαβῶν ἢ ἐπωφελῶν πτηνῶν καὶ ἐντόμων ,εἰκόνας χρωματισμένας διαφόρων φυλῶν ἵππων, ἀγελάδων, προβάτων; χοίρων, ὀρνιθοειδῶν, ἐκ τῶν τρεφομένων εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα τῆς Γαλλίας, πρὸς δὲ συλλογὰς ξηρῶν φυτῶν, καρπῶν, στάχεων διαφόρων ποικιλιῶν, σιτηρῶν, χωμάτων, λιπασμάτων χημικῶν κ. ο. κ. ἀποτελοῦντα τρόπον τινὰ μικρὸν γεωργικὸν μουσεῖον.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Αἱ ὑπαλληλικαὶ ὀργανώσεις διεργοῦν ἔρανον ὑπὲρ τοῦ ἐν προφυλακίδει διατελοῦντος ὀργανωτικοῦ θύματος κ. Καψάλη, Γεν. Γραμματέως τῆς Συνομοσπονδίας τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων. Ἡ Ὁμοσπονδία μας ἀντιλαμβανομένη πλήρως τὰς ὀργανωτικὰς ὑποχρεώσεις της καλεῖ τοὺς Συλλόγους, ὅπως κατεπειγόντως καὶ τηλεγραφικῶς, εἰ δυνατόν, ἀποστείλουν πρὸς αὐτὴν ἀνάλογα τῆς σοβαρότητος τοῦ ἔρανου ποσά, προκειμένου ἡ Ὀργάνωσίς μας νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἐπιβαλλομένην ὀργανωτικὴν ἀλληλεγγύην πρὸς τὸν διωχθέντα συνάδελφον.

(Ἐκ τῆς Διοικήσεως)

Ὁ δὲ σχολικὸς κῆπος, εἶναι ὁ μικρὸς παράδεισος τῶν μικρῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καταγίνονται εἰς τὸ νὰ φυτεύουν ἰδιοχείρως μὲ τὰ μικρὰ χεράκια των καὶ νὰ καλλιεργοῦν συλλογὰς ὡραίων ἀνθέων, λαχανικῶν, δενδρυλλίων, ὡς καὶ μικροὺς ἀποδεικτικοὺς ἀγρούς, διὰ τὴν ἐπίδειξιν λ. χ. τοῦ ἀποτελέσματος τῆς λιπάνσεως τῶν φυτῶν κτλ.

Ἔκτοτε εἶχον κάμει τὴν σκέψιν: ἂν τοιαῦτα μέτρα λαμβάνονται εἰς τὴν Γαλλίαν, τῆς ὁποίας τὰ χωριὰ καὶ ὡραῖα εἶναι καὶ σχετικῶς εὔπορα καὶ μὲ ὅρους εὐτυχοῦς ἐξοχικῆς ζωῆς, τοὺς ὁποίους οὔτε εἰς τὸν ὕπνον δὲν εἶδον οἱ ἀγρόται μας, μὲ τελείαν συγκοινωνίαν, μὲ τελείαν ἀσφάλειαν, μὲ κλίμα ὑγιεινότατον καὶ μὲ τόσα ἐν γένει ἀγαθά, διὰ νὰ γοητεύσουν καὶ νὰ συγκρατήσουν τοὺς νέους χωρικοὺς εἰς τὰ ἔργα τῆς γῆς καὶ εἰς τὸν βίον τῆς ἐξοχῆς, διὰ νὰ μὴ μεταναστεύουν ἀκατασχέτως καὶ ἀθρόως πρὸς τὰς πόλεις μὲ τὰ ἀπατηλὰ των θέλγητρα, ὅπου εἰς μάτην οἱ πλεῖστοι ἀναζητοῦν τὴν εὐτυχίαν των, ποῖαμέτρα ἄρα γε πρέπει νὰ λάβωμεν ἡμεῖς ἐδῶ, ὅπου τὰ χωριά μας, εἶνε ἐγκαταλελειμμένα εἰς τὸ σκότος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀμαθείας, εἰς τὴν ἀθλιότητα, τὴν πτώχειαν καὶ τὴν κακομοιριάν, διὰ νὰ συγκρατῶμεν τὰς νέας τῶν ἀγροτῶν γενεὰς εἰς τὰ ἔργα τῶν γονέων των ,αἱ δὴ μὲ πνεῦμα μᾶλλον προοδευτικὸν καὶ πεφωτισμένον, μὲ περισσοτέραν αὐτοπεποίθησιν καὶ μὲ περισσοτέραν πίστιν διὰ τὸ εὐτυχὲς μέλλον των, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς ὑπόσχεται μία μᾶλλον ἐπιμελημένη, μεθοδικὴ καὶ ἐντατικὴ ἐκμετάλλευσις τῶν πατρικῶν κτημάτων;

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, μετὰ τὴν ἐπάνοδόν μου εἰς Ἑλλάδα οὐδέποτε ἔπαυσα λέγων, γράφων καὶ παρακινῶν, ἵνα ἐφαρμοσθῇ γενικῶς τὸ σύστημα τῆς ἀγροτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν παιδιῶν εἰς τὰ χωριά μας μὲ ὅλα τὰ ὑλικὰ μέσα τῆς ἀποτελεσματικῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Ἰδιαιτέρως δὲ ,νὰ γίνεται αὕτη εἰς σχολικοὺς κήπους, χρησιμεύοντας διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν μικρῶν μαθητῶν ἐπί τινας καθ' ἑβδομάδα ὥρας ὑποχρεωτικῶς, εἰς ἁπλουστάτας ἐργασίας καλλιεργείας εἰς ἰδιαίτερα τμήματα τοῦ κήπου ἔχοντα μετὰ καλαισθησίας κατατεταγμένα διάφορα λαχανικά, ἄνθη καὶ δενδρύλλια ἐκ τῶν εὐκολώτατα πολλαπλασιαζομένων. Νὰ συμπληρώνεται δὲ ἡ διδασκαλία αὕτη μὲ συχνὰς ἐκδρομὰς εἰς τὰ πατρικὰ κτήματα, χάριν συγκριτικῶν παρατηρήσεων καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὰ ἀγροτικὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγροτικὴν ζωήν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀνά-

πτυξιν τοῦ παρατηρητικοῦ καὶ τοῦ προοδευτικοῦ τῶν παιδιῶν πνεύματος καὶ τῆς κρίσεως αὐτῶν ἐν γένει ἐπὶ τῶν φυσικῶν νόμων καὶ ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς λελογισμένης καὶ τῆς ἐπιτηδειοτέρας αὐτῶν ἐκμεταλλεύσεως.

Ἀλλ' ἐνῶ ὅλοι ἐδῶ καὶ Παιδαγωγοὶ καὶ Ὑπουργοί, μὲ ὅσους περὶ τῶν ζητημάτων τούτων πολλάκις ὡμίλησα, ἀναγνωρίζουν τὴν σκοπιμότητα τῆς ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην μεταρρυθμίσεως τοῦ προγράμματος τῆς διδασκαλίας εἰς τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα τῶν χωρίων, τῶν κωμοπόλεων καὶ τῶν πλείστων παρ' ἡμῖν πόλεων, αἱ ὁποῖαι εἶναι καὶ αὗται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀγροτικαί, περιορίζεται, ἀτυχῶς, ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀνάγκης αὐτῆς μόνον εἰς λόγια, χωρὶς νὰ λαμβάνωνται καὶ μέτρα νομοθετικὰ καὶ διοικητικά, ἀνάλογα διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς μεταρρυθμίσεως ταύτης, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ ἐκπαίδευσις ἐπὶ ματαίῳ μὲν ζητεῖ νὰ διαπλάσῃ ἠθικῶς τοὺς χαρακτῆρας καὶ νὰ ἐξευγενίσῃ τὰς ψυχὰς τῶν μελλόντων πολιτῶν, συντελεῖ δὲ μᾶλλον εἰς τὴν φυγάδευσιν ἀπὸ τὰ χωριὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀγροτικὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀγροτικήν, ἐν γένει, ζωὴν τῶν ἐκπαιδευομένων καὶ εἰς τὴν συσσώρευσιν αὐτῶν εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, ὅπου τὰ ἀστικὰ ἐπαγγέλματα καὶ τὰ βιοποριστικὰ ἐν γένει ἔργα κατέστησαν ἐπὶ τοσοῦτον πληθωρικά, ὥστε ὁ παρασιτισμός, ἡ ἀνεργία, ἡ θεσιθηρία καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀνεπάρκεια παρασκευάζουν μετὰ τῆς γενικευομένης δυστυχίας τοὺς μεγαλειτέρους κινδύνους διὰ τὴν τάξιν, τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν ζωὴν τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους, κινδυνευούσης μετὰ τῆς γενικῆς παραλύσεως τῶν ἠθικῶν καὶ τῶν ὑλικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας καὶ αὐτῆς τῆς ἀνεξαρτησίας μας.

Δὲν κατωρθώθη δὲ ἕως τώρα τὸ ἁπλούστατον ἔργον, τῆς εἰς τὰ Διδασκαλεῖα συστηματοποιήσεως τῆς γεωπονικῆς Διδασκαλίας πρὸ παντὸς μετὰ σοβαρῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων εἰς προσαρτώμενα εἰς αὐτὰ ἐκτεταμένα ἀγροκήπια, οὐδὲ ἡ ἐξεύρεσις μετὰ τοῦ γηπέδου διὰ τὴν ἀνέγερσιν δημοτικῶν σχολείων καὶ γηπέδου ἔστω καὶ ἐξ ἑνὸς στρέμματος διὰ σχολικὸν κῆπον, συνεχόμενον ἢ εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ σχολείου ἀπόστασιν.

Ἀλλὰ οὐδὲ ἡ μίσθωσις κατωρθώθη μικροῦ γηπέδου διὰ τοιοῦτον σκοπόν, οὐδὲ ἐξοικονόμησις τῶν ὀλίγων ὀργάνων καὶ ὑλικῶν μέσων, ὅσα ἀπαιτεῖ ἡ ἐγκατάστασις καὶ ἡ καλλιέργεια ἑνὸς σχολικοῦ κήπου.

Ἠγνοήθη, ἀτυχῶς, τελείως ὅτι, ἡ ἐπὶ μίαν, ἔστω, ὥραν καθ' ἑκάστην ἐνασχόλησις τῶν μαθητῶν μεθοδικῶς εἰς τὸν σχολικὸν κῆπον, θὰ εἶχεν ἀποτελέσματα ἠθικοπλαστικὰ καὶ διανοητικὰ ἀνώτερα τῆς ἐπὶ πολλὰς ὥρας διδασκαλίας αὐτῶν ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν τῶν σχολείων. Ἠγνοήθη ἐπίσης ὅτι, μὲ τὰς συχνὰς ἐκδρομὰς διὰ μέσου τῶν πατρικῶν κτημάτων θ' ἀνεπτύσσετο ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ ἔργα τῆς γῆς καὶ πρὸς τὴν ζωὴν τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα διὰ μιᾶς πεφωτισμένης καὶ μὲ δημιουργικὸν καὶ προοδευτικὸν πνεῦμα ἐκμεταλλεύσεως, εἶναι ἱκανὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν εὐημερίαν ὄχι μόνον τῶν ἀγροτικῶν ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἄλλων κοινωνικῶν τάξεων, διὰ τὰς ὁποίας ἡ γεωργία εἶναι μήτηρ καὶ τροφός.

Ὑπόμνημα λεπτομερὲς ὑπέβαλον πρὸ ἐτῶν ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ὡς ἄνω ἰδεῶν καὶ τῆς συσχετίσεως ἐν γένει τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως μὲ τὰ ἔργα καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀγροτῶν καὶ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων διὰ τὴν ἀρτιωτέραν διὰ τὸν μέγαν αὐτὸν σκοπὸν προπαρασκευὴν τῶν δημοδιδασκάλων, ἵνα χρησιμοποιοῦνται καὶ διὰ στοιχειώδη τινὰ μετεκπαίδευσιν τῶν ἀποφοίτων τῶν δημοτικῶν χωρίων εἰς Κυριακὰ μαθήματα, ἐπὶ τῇ βάσει καθωρισμένου προγράμματος, ὅπως γίνεται καὶ εἰς αὐτὰ τὰ Βαλκανικὰ κράτη ἀπὸ ἐτῶν ἤδη μὲ ἀποτελέσματα ἄριστα.

Ἐσχάτως δὲ ἔλαβον εὐκαιρίαν ν' ἀναπτύξω τὰς γνώμας μου ταύτας καὶ εἰς τὸν νῦν Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας κ. Παπαναστασίου, ὁ ὁποῖος μετ' ἰδιαιτέρας στοργῆς υἱοθέτησεν αὐτὰς καὶ διετύπωσεν εἰς σχετικὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω ὅτι ὄχι μόνον θὰ ψηφισθῇ, ἀλλὰ καὶ πραγματοποιηθῶσιν αἱ διατάξεις αὐτοῦ, συμπράττοντος καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ πρὸ παντὸς παρεχομένων καὶ τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαιούντων ὑλικῶν μέσων.

Μετ' ἰδιαιτέρας δὲ χαρᾶς εἶδον νὰ συμπεριλαμβάνεται ἡ συζήτησις τοῦ θέματος τούτου εἰς τὸ προσεχὲς συνέδριον τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας, εἰς τὸ ὁποῖον εἶμαι πρόθυμος ν' ἀναπτύξω τὰς λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς ἑνὸς τοιούτου προγράμματος καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τὸ μέγα καὶ σωτήριον ἔργον τῆς ἀναπτύξεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν τῆς Χώρας μας δυνάμεων.

ΣΠ. ΧΑΣΙΩΤΗΣ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΝΑΓΚΗ... ΕΓΚΡΙΣΕΩΣ

Μετὰ τὴν ἐπιθεώρηση Δάσκαλος κι' Ἐπιθεωρητὴς πᾶνε περίπατο ν' ἀγναντέψουν τὸ ὄμορφο χωριό.

Στὸ δρόμο ὁ Δάσκαλος ρωτᾷ:

— Κύριε Ἐπιθεωρητά, βρίσκω κάποια δυσκολία στὴν ἀριθμητική. Θάχετε νὰ μοῦ συστήσετε κανέναν καλὸ ὁδηγό;

— Θοῦ, κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου, ἀπαντᾷ ὁ Ἐπιθεωρητὴς σταυρώνοντας τὰ χείλη του μὲ τὸ δάχτυλο. Τόσο καθυστερημένος εἶσαι, καϋμένε Γιῶργο, ποὺ δὲν ἔμαθες ἀκόμα τὴν τελευταία ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση;

Ὁ ἀνύποπτος Δάσκαλος ξεροκαταπίνει ποὺ πάνεται στὰ πράσα καὶ στρίβει ἀλλοῦ τὴν κουβέντα, ὁ δὲ Ἐπιθεωρητής, συντονισμένος πιὰ στὶς νεώτατες ἰδέες τοῦ Ὑπουργείου, ποὺ τοῦ ἀπαγορεύουν νὰ μιλῇ στοὺς Δασκάλους γιὰ παιδαγωγικὰ βιβλία, περιοδικὰ κ.λ.π. ἀρχίζει νὰ πιτιλίζῃ τὸ μυαλὸ τοῦ συνοδοῦ του, μιλώντας γιὰ τὴν ἀρτηριοσκλήρωση τῶν μυρμήγκων, γιὰ τὴ σταφιδοπαραγωγὴ τῆς Ζηλανδίας, γιὰ τὴ γλωσσολογία τῶν ἱπποποτάμων, γιὰ τὴ μουσικὴ ἰδιοφυΐα τῶν γαϊδάρων, καὶ . . . δὲν ἀγριμαζεύεται.

Ξεθεωμένος ὁ Δάσκαλος ἀπὸ τὴ νέα παιδαγωγικὴ ἐμβρίθεια, ξεψυχοκινδυνεύει μιὰ ἀκόμη ἐρώτηση:

— Κύριε Ἐπιθεωρητά, ὁ δάσκαλος τοῦ Πειραιῶς Παπαδόπουλος, ἔβγαλε ἕνα βιβλίο τοῦ Ribot *«Οἱ ἀσθένειες τῆς μνήμης», μήπως τὸ διαβάσατε; Πῶς τὸ βρίσκετε;*

— Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, λέγει ὁ Ἐπιθεωρητὴς σταυροκοπούμενος. Δὲν ἔμαθες λοιπὸν, τὴ νέα ἐγκύκλιο τοῦ ὑπουργείου; Ἔχει ἀριθμὸ 8 579 καὶ ἀπαγορεύει στοὺς ἐπιθεωρητὰς νὰ συστήνουν βιβλία καὶ περιοδικὰ χωρὶς ἔγκρισιν; Γιὰ νὰ κουβεντιάσουμε, λοιπόν, χρειάζεται «ἔγκρισις». Τάκοῦς;

Κόκκαλο ὁ Δάσκαλος. Ποῦ νὰ φανταοθῇ ὁ ταλαίπωρος τέτοια προοδευτικὴ λογοκρισία!

Ξαφνικά, σὰ νὰ ἀνακάλυψε τὸ ἀεικίνητο, σταματᾷ:

— Κύριε Ἐπιθεωρητά, λέει, δὲν ὑπάρχει ἕνα Διάταγμα τοῦ 1915, ποὺ ὁρίζει στὰ καθήκοντα τῶν Ἐπιθεωρητῶν καὶ τὴν ὑποχρέωση νὰ συσταίνουν στοὺς Διδασκάλους «κατάλληλα ἐπιστημονικὰ καὶ παιδαγωγικὰ συγγράμματα;» Πῶς τώρα τὸ Διάταγμα καταργήθηκε μὲ μιὰ ἐγκύκλιο;

Αἴ φίλε μου! Τὰ διατάγματα οἱ νέοι(;) ὑπουργοὶ τὰ γράφουν στὰ καινούργια τους παπούτσια. Θάλεγα τὰ «παληὰ», ἀλλὰ παληὰ παπούτσια μόνον οἱ δάσκαλοι φοροῦνε. Γι' αὐτὰ δὲν χρειάζεται «ἔγκριση».

— Καὶ πιὸ ἄλλο δὲν χρειάζεται ἔγκριση;

— «Ὁ Ἀγαθάγγελος». Τὴν πῆρε ἐδῶ καὶ 7 χρόνια. Ἔμαθα, πὼς τώρα τυπώνεται καὶ ἡ «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρία» καὶ ἡ «Σολωμονική».

ΤΟ ΣΤΡΑΒΟΞΥΛΟ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΚΡΙΣΕΙΣ

ΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΚΟΜΗ

Τὸ σημερινὸν φύλλον τοῦ «Δ. Βήματος» ἀσχολεῖται εὐρύτατα μὲ τὸ ζήτημα τῆς Γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως τῆς χώρας.

Εἶναι τοῦτο μιὰ τρανοτάτη ἀπόδειξις, ὅτι οἱ Ἕλληνες δημοδιδάσκαλοι, ἀντιλαμβανόμενοι τῶν ἀναγκῶν τοῦ Λαοῦ, εἶναι πρόθυμοι καὶ ἕτοιμοι νὰ συμβάλουν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, χάριν τῆς εὐημερίας τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς ὁλότητος.

Δὲν ἀπομένει δέ, παρὰ νὰ στρέψῃ τὴν προσοχήν του καὶ τὸ Κράτος ἐπὶ τοῦ κλάδου τῶν δημοδιδασκάλων καὶ ν' ἀναγνώρισῃ αὐτοὺς ὡς σημαίνοντας κοινωνικοὺς παράγοντας, παρέχον εἰς αὐτοὺς ὅλα ἐκεῖνα τὰ μέσα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ δυνηθοῦν εὐκολώτερα καὶ οὐσιαστικώτερα νὰ ἐκπληρώσουν τὴν ὑψηλὴν εἰρηνικὴν ἀποστολήν των.

Δὲν ἀρκεῖ, βέβαια, νὰ συντάσσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας σχέδια νόμων περὶ γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἀπαιτεῖται συγχρόνως νὰ ἐνδιαφερθῇ πραγματικῶς καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας περὶ τῆς νέας στροφῆς, τὴν ὁποίαν εἶναι ἀνάγκη νὰ κάμῃ ἡ Δημοτικὴ Ἐκπαίδευσις, διὰ νὰ ἴδωμεν αὖριον τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν εὐημεροῦντα ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Αὐτὸ δὲ τὸ ἐνδιαφέρον δὲν τὸ βλέπουν, ἀτυχῶς, ἀκόμη οἱ δημοδιδάσκαλοι.

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗΣ ΙΔΕΑΣ

Ἕνα-ἕνα προσθίστανται εἰς τὸν κατάλογον τῶν θυμάτων τὰ ὀνόματα τῶν ὑπὲρ τῆς κατοχύσεως τῶν ὑπαλληλικῶν δικαίων ἀγωνιζομένων ὑπαλλήλων. Μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ τέως Δ. Συμβουλίου τῆς Ὁμοσπονδίας μας, ὁ κ. Καψάλης Γεν. Γραμματεὺς τῆς Συνομοσπονδίας τῶν Δημ. Ὑπαλλήλων ὑφι-

στάγενος σφοδροτέραν δίωξιν, κρατεῖται εἰς τὰς φυλακάς, παρὰ τὴν γνωμάτευσιν τῶν ἀρχοδίων Εἰσαγγελέων, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς ἀποφυλακίσεώς του, ἀσφαλῶς βαθύτατα ἐξονυχίσαντες τὴν ἀποδοθεῖσαν εἰς αὐτὸν κατηγορίαν. Ἡ Ὁμοσπονδία πληροφορηθεῖσα κάπως ἀργά, ὅτι ὑπὸ τοιοῦτον σχεδὸν πνεῦμα ἐδιώχθη καὶ ὁ συνάδελφος κ. Χρ. Ρωμπόπουλος, ἐσπευσε δι' ἐγγράφου της νὰ ζητήσῃ σχετικὰς πληροφορίας παρὰ τοῦ οἰκείου Συλλόγου, διὰ νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεδειγμένα διὰ τὴν προστασίαν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του μέτρα. Εἰς ἡμᾶς τοὺς ὠργανωμένους ὑπαλλήλους ἐναπόκειται διὰ τῶν ἐμπράκτων ἐκδηλώσεων τῆς ἀλληλεγγύης μας νὰ καθιστῶμεν τὴν δίωξιν τῶν θυμάτων ὀλιγώτερον πικρὰν, τὴν διάθεσιν δὲ τῶν ἀγωνιζομένων εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν καὶ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ συνόλου συναδέλφων περισσότερον ἐντονον καὶ περισσότερον δυνατήν.

Η ΖΩΤΙΚΟΤΗΣ ΜΑΣ

Ἐκεῖνοι, ποὺ ἀπαισιοδόξως προσέβλεπον καὶ πρὸς τὴν παραμικρὰν ἐκδήλωσιν τῆς ζωτικότητός μας, ἔπρεπε νὰ παραστοῦν εἰς τὸν ἐκλεκτὸν χορὸν ποὺ ἐδόθη εἰς τὸ Φουαγιὲ τοῦ Δημοτ. Θεάτρου Πειραιῶς ἀπὸ τὸν δραστήριον Σύλλογον τῶν Διδασκαλισσῶν Πειραιῶς. Ἐκεῖ θὰ διεπίστωναν, ὅτι οἱ ἐπίσημοι καὶ ἡ Κοινωνία ποὺ προθύμως ἀνταποκρίθησαν εἰς τὰς σχετικὰς προσκλήσεις, ἤρχισαν νὰ μᾶς προσέχουν σοβαρῶς καὶ νὰ μᾶς ὑπολογίζουν ὡς σημαντικοὺς κοινωνικοὺς παράγοντας, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν μέχρι χθὲς κρατοῦσαν δυσμενῆ περὶ ἡμῶν γνώμην. Ἀκόμη θὰ ἀντελαμβάνοντο, ὅτι ἡ δασκάλα ὄχι μόνον δὲν ὑστερεῖ εἰς κοινωνικὴν ἐμφάνισιν, ἀλλ' ἀπεναντίας ὑπερβάλλει κατὰ πολὺ εἰς παράστασιν τὴν «μπουρζουαζίαν» καὶ τὰς ὡς γαλαζοαίμους θεωρουμένας νεοπλούτους τοῦ φύλου της, συνδυάζουσα βαθεῖαν καὶ συγχρονισμένην μόρφωσιν πρὸς εὐγένειαν ψυχῆς καὶ συνείδησιν τῆς ἀξίας της καὶ τῆς ἀποστολῆς της πρὸς τὴν ὑπερήφανον αὐτοεκποίθησιν, ὅτι θὰ εἶναι καὶ αὐτὴ δημιουργὸς μιᾶς καλυτέρας καὶ δικαιοτέρας Κοινωνίας τῆς αὔριον.

Μὲ τὸ κοινωνικὸν θάρρος ποὺ ἐπιδεικνύει σήμερον καὶ τὴν ὀργανωτικὴν δύναμιν ποὺ ἐντατικῶς θὰ καταβάλῃ ἡ δασκάλα, καλεῖται νὰ διαδραματίσῃ σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου τῆς Ὀργανώσεως καὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Καὶ εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι θὰ ἐργασθῇ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἐμπνευσμένα καὶ ἀποτελεσματικά.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰδοποιοῦνται οἱ Σύλλογοι, οἱ ὁποῖοι καθυστεροῦν ἀκόμη τοὺς πίνακας τῶν μελῶν των, ὅτι πρέπει νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Γενικοῦ Μητρῴου.

Ἡ Διοίκησις οὐδεμίαν εὐθύνην ἀναλαμβάνει ἀπέναντι τῶν Συλλόγων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι σκέπτονται τυχὸν ν' ἀποστείλουν τοὺς ἐν λόγῳ πίνακας διὰ τῶν ἀντιπροσώπων των, ὅπως, ἀτυχῶς, συνέβη κατὰ τὸ παρελθόν.

ΑΡΘΡΑ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Ε. ΠΑΡΑΣΧΗ

Ζοῦμε τὸν αἰῶνα τῆς πάλης τῶν ὁμάδων. Ἡ τεράστια ἐπίδραση τοῦ τελευταίου πολέμου στὸ ξύπνημα τῶν μαζῶν, ποὺ ζοῦν ἀπὸ τὸ ξερὸ ἡμερομίσθιο εἶναι ὁλοφάνερη. ***Ἔντονες οἰκονομικὲς διεκδικήσεις καὶ δίψα γιὰ δημιουργία ἀνθρωπινότερης ζωῆς καὶ ἀπόλαυση τῶν πνευματικῶν καὶ ὑλικῶν ἀγαθῶν τοῦ πολιτισμοῦ*** εἶναι τὸ σύνθημα, ποὺ ἀπόλυτα κυρίαρχο σήμερα, ἠλεκτρίζει λαοὺς καὶ πλήθη, τονώνει τοὺς ἀγώνες κι δξύνει τὶς ἀντιθέσεις. Ὁμοιοπαθεῖς ὁμάδες μισθωτῶν – ἑκατομμύρια ὁλόκληρα — ποὺ κατοικοῦν χώρες χωρισμένες ὥς τὰ χτὲς ἀπὸ τὸ πατροπαράδοτο ἐθνικὸ μῖσος καὶ τὶς πειὸ δυνατὲς ἱστορικὲς ἀντιθέσεις, σπάνουν τὰ δεσμὰ τῶν προκαταλήψεων καὶ δίνουν εἰλικρινὰ τὰ χέρια τους γιὰ τὴν ἐπιτυχέστερη ἀντιμετώπιση τῶν οἰκονομικῶν κινδύνων καὶ τῶν κρισίμων συνθηκῶν τῆς σημερινῆς ζωῆς.

Θάλεγε κανένας, πὼς ὁ μεταπολεμικὸς κυκλώνας ἀφοῦ στροβίλισε κι ἀναστάτωσε ἀντιλήψεις κι αἰσθήματα, στοχασμοὺς καὶ πεποιθήσεις, ἄφησε στοὺς ἀνθρώπους πειὰ τὴ ζωηρὴ φροντίδα ***νὰ ταντοποιηθοῦν βιαστικὰ καὶ μὲ ὄργασμό, ὅπως ἡ ζωὴ κι οἱ βιολογικοὶ νόμοι ὁρίζουν καὶ νὰ ἀγωνιστοῦν, ὅπως ἡ ἔντονα τοῦ ἀληθινοῦ ἀνθρωπισμοῦ κι ἡ ἰδέα τῆς δικαιοσύνης ἐπιβάλλει.***

Κάτω ἀπὸ τὴν πίεση τῶν αἰτίων, ποὺ ὑπαγόρευσαν τὸ συνδικαλισμό, ποὺ εἶναι ἡ μορφὴ τῆς σύγχρονης κοινωνίας, κι οἱ ἐκπαιδευτικοὶ ἐργάτες ξυπνῶντας ἀπὸ τὸ βαρὺ λήθαργο, ἀποτινάζουν τὸ Μανδραγόρα τῆς μοιρολατρείας ποὺ τοὺς κρατοῦσε καιρὸ τώρα ναρκωμένους κι ἑνώνονται σὲ Ὁμοσπονδίες κι ἐθνικὰ συνδικάτα, ***γιὰ νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά τους ἀπάνω στὴν ἐκπαίδευση καὶ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν καλύτερα τὸ χρέος τους πρὸς τὸ λαό, ποὺ εἶναι ἡ πλατειὰ μόρφωση καὶ τοῦ τελευταίου πολίτη κι ἡ ἀνέψωση τῆς ἀνθρωπότητας σὲ πεδίο ἀληθινότερου καὶ ὑγιέστερου πολιτισμοῦ.***

Εἶναι ἀξιοπαρατήρητο πὼς σὲ κάθε χώρα τὴν πρωτοπορεία τοῦ συνδικαλισμοῦ ἀποτελοῦν οἱ δασκάλοι τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσης κι ἀκολουθοῦν οἱ Δημ. Ὑπάλληλοι κι οἱ δασκάλοι τῆς Μέσης. Κι αὐτὸ γιὰ τὸ λόγο πὼς αὐτοὶ ἔζησαν γενικὰ τὶς χειρότερες οἰκονομικὲς συνθήκες, αἰσθάνθηκαν γρηγορότερα τὸν πόνο καὶ τὴ δυστυχία τοῦ λαοῦ — μιὰ ποὺ βρίσκονται σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ αὐτὸν καὶ τὶς ἀνάγκες του — κι ἔνοιωσαν βαθύτερα τοὺς παλμοὺς τῆς ζωῆς, ποὺ σχετίζεται ἄμεσα μὲ τὸ ἔργο τους.

Χαρακτηριστικὸ ἀκόμα τῆς προόδου τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνδικαλισμοῦ στὶς διάφορες προωδευμένες χώρες εἶναι τὸ γεγονὸς πὼς αὐτὸς στὴν πορεία του περνάει δύο στάδια καὶ παίρνει δυὸ μορφές: πρῶτα τὴν ***ἐθνικὴ*** κι ὕστερα τὴ ***διεθνῆ***.

Ἔτσι πρώτη φροντίδα τῶν ἐκπαιδευτικῶν κάθε χώρας ἦταν νὰ ὀργανωθοῦν καλὰ πρῶτα μέσα στὴν ἰδιαίτερη ἐθνική τους περιοχὴ καὶ νὰ περιλάβουν στοὺς κόλπους τῆς ὀργάνωσης κάθε ζωντανὸ δάσκαλο τοῦ τόπου τους καὶ δεύτερη νὰ προσχωρήσουν σὲ κάποια Διεθνῆ ἐκπαιδευτικὴ ὁμοσπονδία, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ παρουσιάζῃ μὲ τὶς διάφορες προσχωρήσεις, ***ἕνα διεθνὲς ἐκπαιδευτικὸ μέτωπο, μὲ δυναμικότητα ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ σοβαρὰ ὑπολογήσιμη.***

Τέτοιες Διεθνεῖς ὑπάρχουν σήμερα στὴν Εὐρώπη τρεῖς κυριώτερες:

Μιὰ στὴ Χάγη τῆς Ὁλλανδίας ***(Διεθνὴς τῶν δασκάλων καὶ τῶν Δημοσ. ὑπαλλήλων)*** ποὺ δέχτηκε τελευταῖα τὴν προσχώρηση καὶ τῆς Συνομοσπονδίας τῶν Δημ. ὑπαλλήλων τῆς Ἑλλάδας, δεύτερη στὸ Παρίσι ***(Διεθνὴς τῶν ἐργατῶν τῆς Παιδείας)*** ποὺ περιλαμβάνει ἐκπαιδευτικοὺς τῆς Γαλλίας, Γερμανίας, Ἀγγλίας, Ρωσσίας, Βελγίου, Αὐστρίας, Ὁλλανδίας, ἀποικιῶν καὶ πολλῶν ἄλλων χωρῶν καὶ τρίτη πάλι στὸ Παρίσι ***(Διεθνὴς τῶν ἑνώσεων τῶν δασκάλων)*** ποὺ ἔχει μέσα της ἐκπαιδευτικοὺς τῆς Γαλλίας, Ἀγγλίας, Γερμανίας, Ὁλλανδίας, Σουηδίας καὶ Βουλγαρίας.

Μὲ τέτοιες ὀργανωτικὲς κατευθύνσεις οἱ ἐκπαιδευτικὲς ὀργανώσεις τῶν διαφόρων χωρῶν τοῦ κόσμου — τεράστια ἠθικὴ δύναμη - ἑνώνονται ὀργανωτικὰ σφιχτὰ κι ἀδελφικά, διεκδικοῦν εὐκολώτερα τὰ δίκαια τῶν ἐκπαιδευτικῶν, βρίσκονται σὲ ἔντονη συνεννόηση κι ἄμεση ἐπαφὴ μαζύ τους, πετυχαίνουν μιὰ κολοσσιαία ἠθικὴ τόνωση τῶν μελῶν τους, ἁπλώνονται σὲ πλατύτερη συνειδητὴ δρίση, κάνουν κοινὸ χτῆμα τὴ λύση τῶν διαφόρων παιδαγωγικῶν προβλημάνων, καθορίζουν κοινοὺς σκοποὺς ἐνεργείας καὶ χρησιμοποιοῦν ταυτόχρονα κοινὰ μέσα ***γιὰ τὴ βελτίωση τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς τοῦ σχολείου, τῶν ἀδικημένων ἐργατῶν του καὶ τῆς ἀνθρωπότητας.***

* * *

Μιὰ ποὺ τὰ ἴδια αἴτια γεννοῦν τὰ ἴδια ἀποτελέσματα, καὶ στὴν Ἑλλάδα τοῦ κοτζαμπασηδισμοῦ, τῆς φτώχειας καὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀνυπαρξίας, ἡ ἀδήριτη ἀνάγκη τῆς ἀμύνης καὶ τῆς ἀντιμετώπισης τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ, ὑπαγόρευσε στὸν τόπο μας τὴ σύμπηξη τῆς Διδασκαλικῆς Ὁμοσπονδίας. Δὲν εἶναι ἀλήθεια πὼς πρόσωπα ἔφιαξαν τὴν Ὀργάνωσή μας. Γιὰ τὴν Ὁμοσπονδία δούλεψαν ***τὰ αἴτια, οἱ συνθήκες, οἱ δημιουργημένοι ἀντικειμενικοὶ ὅροι, οἱ ἀνάγκες κι ὄχι ἡ μίμηση.***

Οἱ ὅροι κι οἱ ἀνάγκες αὐτές, ***ποὺ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ καιροῦ συνειδητοποιοῦνται στὰ μέλη της βαθύτερα,*** ἐπιδροῦν στὴ συνεκτικότητά της ὅλο κι ἐντονώτερα καὶ πολλαπλασιάζουν τὴ δυναμικότητά της ἀνυπολόγιστα. Μὰ κι ἕνας ἄλλος παράγοντας, ἡ ***ἀντίδραση,*** ποὺ ὑπάρχει σὲ λίγη δόση ἐσωμοσπονδιακὰ καὶ περισσότερη ἐξωμοσπονδιακὰ (σὲ καθυστερημένους ἐκπαιδευτικοὺς καὶ πολιτευομένους) μὲ τοὺς σοβαροὺς κινδύνους ποὺ παρουσιάζει στὰ μέλη ἡ ὑποθετικὴ ἐπιτυχία τοῦ ἀντικειμενικοῦ της σκοποῦ, ποὺ εἶναι ἡ ***πραγματοποίηση τῆς διάλυσης τῆς Ὁμοσπονδίας,*** συντελεῖ ἄθελά της στὴ συσπείρωση τῶν συνειδητῶν μελῶν γύρω στὴν κεντρικὴ ἑστία τῆς δράσης, στὴν τόνωση τῆς βιολογικῆς ἀμύνης, στὴν ἀνάπτυξη ἔκτακτης δραστηριότητας καὶ ***στὴ δημιουργία ἑνὸς***

δυνατοῦ ὀργανωτικοῦ μετώπου, ποὺ ἀπόλυτα βέβαιο γιὰ τὴ νίκη, δέχεται μὲ ἠρεμία καὶ ἀπάθεια κάθε ἀντιδραστικὸ χτύπημα καὶ κάθε ἀντιδραστικὴ ἐπίθεση.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ ***συγκέντρωση τοῦ Κεφαλαίου*** στὰ παγκόσμια τράστ καὶ τοὺς μεγάλους οἰκονομικοὺς ὀργανισμούς, ποὺ πραγματοποιεῖται σύμφωνα μὲ κοινωνιολογικοὺς Νόμους μὲ ταχύτητα ὁλοφάνερη, ὁ ***βλαβερὸς ἀντίχτυπός της στὰ ἡμερομίσθια*** τοῦ μέλλοντος, ποὺ οὐσιαστικὰ θὰ ξεπέφτουν ὅλο κι αἰσθητότερα, γιατὶ δὲ θὰ μποροῦν νὰ ἀνταποκριθοῦν στὶς ἀπαιτήσεις τοῦ συναλλάγματος, τοῦ τιμαρίθμου καὶ τῆς ζωῆς, ***κι ἡ βαθειὰ συνειδητοποίηση τοῦ δόγματος, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέση τῶν ὑπαλλήλων κι ἐκπαιδευτικῶν θὰ ἐξαρτᾶται μονάχα ἀπὸ τὸ βαθμὸ τῆς ὀργανωτικῆς πίεσης, ποὺ θὰ ἐξασκοῦν αὐτοὶ ὁμαδικά,*** θὰ εἶναι ἄλλοι σοβαροὶ παράγοντες, ποὺ θὰ βοηθοῦν στὴν ἰσχυροποίηση τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ στὴν ἑνοποίηση τῶν κατευθύνσεων τῆς πλειοψηφίας τῶν Δημοδιδασκάλων.

Σήμερα βρισκόμαστε στὸ πρῶτο στάδιο τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνδικαλισμοῦ. Τὸ πέρασμα στὸ δεύτερο θὰ γίνη ἀσφαλῶς, εἴτε τὸ θέλουμε εἴτε ὄχι. Μὰ γιὰ νὰ γίνη σύντομα, πρέπει νὰ προηγηθοῦν οἱ παρακάτω ἐνέργειες.

Α') ***Τὸ ἀποτελεσματικὸ καὶ διδακτικὸ χτύπημα κάθε διαλυτικῆς τάσης*** (ὕρα κίνηση Συλλόγων Λαμίας, Ἠλείας, κι ἀνάλογη ἀρθρογραφία ἀντιδραστικῶν ἐκπαιδευτικῶν φύλλων, ποὺ μὲ χαιρεκακία διαπιστώνουν κάποια σκόπιμα καλλιεργημένη κι ἀνεδαφικὴ ἀντίθεση μετεκπαιδευθέντων καὶ πρωτοβαθμίων).

Β') ***Ἡ χρησιμοποίηση στὴν ὀργάνωση καὶ στὶς κατάλληλες θέσεις*** γιὰ ἀπάντηση στὴν ἀντίδραση ***κάθε δυνατοῦ ὀργανωτή,*** ἀπὸ ὁποιαδήποτε κατηγορία κι ἂν προέρχεται.

Γ') ***Ἡ συστηματικὴ καλλιέργεια τῆς ἀντίληψης πῶς οἱ οἰκονομικοὶ ἀγῶνες πρέπει νὰ διεξάγονται μὲ σύνθημα «πρὶς τὴν πολιτεία καὶ ποτὲ μεταξύ μας»,*** γιατὶ τὸ ἀντίθετο θἆναι πλάνη ἀσυγχώρητη καὶ σφάλμα ὀργανωτικὸ θανάσιμο.

Δ') ***Ἡ ὀργάνωση ἀπὸ τὸν ἐρχόμενο ὁμοσπονδιακὸ χρόνο στὴν Ὁμοσπονδία ἰδιαίτερου Τμήματος,*** ποὺ μὲ Διευθυντὴ τὸν ὀργανικὸ Διευθυντὴ τοῦ «Διδ. Βήματος» νὰ ἀναλάβη 1) ***τὴ σύνταξη κι ἐκτύπωση χιλιάδων ὀργανωτικῶν φυλλαδίων,*** ποὺ θὰ παρουσιάζουν μὲ λεπτομέρειες τὴν ἱστορία της, τοὺς ἀγώνες της, τὶς ἐπιτυχίες της καὶ τὰ μελλοντικὰ προβλήματά της. 2) ***τὸν καταρτισμὸ εἰδικῶν ὀργανωτικῶν στατιστικῶν*** ἀπὸ ἄποψη δική μας καὶ παγκόσμια, 3) ***τὴν πυκνὴ ἀλληλογραφία*** μὲ τὶς ὀργανώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ 4) ***τὴν ἐνιαία καθοδήγηση*** τῶν Συλλόγων ἀπάνω στὸ ζήτημα τῆς τακτικῆς στὴ δράση.

Ε') ***Ἡ πραγματοποίηση τοῦ μεταθετοῦ*** τῶν δασκάλων Ἀθηνῶν κ.λ.π. μὲ ὡρισμένους περιορισμοὺς ***καὶ τῆς μετεκπαίδευσης*** περισσότερων συναδέλφων καὶ ΣΤ') ***Ὁ καταρτισμὸς ὀργανωτικῶν πυρήνων*** ἀπὸ τὰ ζωντανότερα στοιχεῖα τοῦ Κλάδου στὰ Τμήματα κάθε Συλλόγου, ποὺ πρέπει νὰ πραγματοποιεῖται ὕστερα ἀπὸ προφορικὴ ἐπικοινωνία Ὁμοσπονδίας καὶ Συλλόγων καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς διενεργείας συχνῶν περιοδειῶν τῶν μελῶν τῆς Διοίκησης.

Οἱ ἐνέργειες αὐτές, ποὺ πρέπει νὰ ἐκδηλώνωνται ***ἀποφασιστικά, μεθοδικὰ καὶ παράλληλα,*** θὰ ἐνισχύσουν σὲ λίγο καιρὸ ἀφάνταστα τὸ ὀργανωτικό μας μέτωπο, θὰ πολλαπλασιάσουν ἀνυπολόγιστα τὴν ὀργανωτικὴ ἀπόδοση — καὶ μὲ τὴν ὑπόθεση ἀκόμα πῶς ἡ σημερινὴ ἀριθμητικὴ σύνθεση τῆς Ὁμοσπονδίας μένει ἡ ἴδια — θὰ συνειδητοποιήσουν βαθειὰ καὶ στὰ περισσότερα μέλη τὰ ὀργανωτικὰ προβλήματα, θὰ καλλιεργήσουν πολὺ γόνιμα τὴν ***ὀργανωτικὴ σκέψη*** καὶ ὁμοιόμορφη δράση, ***θὰ δημιουργήσουν εὐκαιρίες νέων οἰκονομικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἐπιτυχιῶν,*** θὰ προετοιμάσουν ***τὴν προσχώρησή μας*** σὲ μιὰ δυνατὴ ***Διεθνῆ*** καὶ θὰ μᾶς βοηθήσουν τελικὰ νὰ ἐπιτελέσουμε τὸ χρέος μας πρὸς τὸ λαό, ποὺ εἶναι, τονίζουμε, ἡ πλατειὰ μόρφωση καὶ τοῦ τελευταίου πολίτη κι ἡ ἀνύψωση τῆς ἀνθρωπότητας σὲ πεδίο ἀληθινότερου καὶ ὑγιέστερου πολιτισμοῦ, πολὺ διαφορετικοῦ ἀπὸ τὸν σημερινό.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Μιὰ δικτατορία ποὺ πέρασε στὸν τόπο μας, ἂν ἐσώριασε ἀρκετὰ κακὰ στὴν ἐκπαίδευσή μας, μὲ τὴν πολιτική της καὶ τὶς οἰκονομίες εἰς βάρος τοῦ Ὑπουργείου μας, ἐν τούτοις ἀνεγνώρισε τὴν ἀνάγκη τῆς ἐξύψωσης τοῦ δασκάλου, κι' υἱοθέτησε κι' ἐξέδωκε στὶς 18 Ἀπριλίου 1926, τὸ Νομ. διάταγμα τῆς διαβάθμισής μας, ὅμοια μὲ τοὺς ἄλλους ὑπαλλήλους. Κι' ἦλθε μετὰ ἡ κυβέρνηση τοῦ κ. Κονδύλη, στὸν ὁποῖον κι' ὁ κλάδος μας πρέπει νὰ χρωστᾶ ξεχωριστὴ εὐγνωμοσύνη, καὶ μᾶς ἀποδίδει οὐσιαστικὰ πιὰ τὴ διαβάθμιση αὐτὴ στὶς 5 τοῦ Νοέμβρη 1926.

Ὕστερα ἀπ' τὶς ἐλεύθερες ἐκλογὲς ἀναλαμβάνουν ν' ἀνορθώσουν τὸ Κράτος, συνασπιζόμενα ὅλα τὰ κόμματα σὲ οἰκουμενικὴ κυβέρνηση. Καὶ στὴ μερασιὰ τῶν χαρτοφυλακείων τυχαίνει τὸ φτωχό μας Ὑπουργεῖο στὸ κόμμα τὸ Λαϊκό.

Κι' ἐξαγγέλλεται πρόγραμμα δράσης, νὰ γκρεμιστῆ ὅ τι στέκει ὀρθὸ στὴν ἐκπαίδευση. Ἐνῷ δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας τοῦ Κεμὰλ παρακολουθεῖ τὰ νέα ἐκπαιδευτικὰ συστήματα στὴν Εὐρώπη, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας ἀσχολεῖται πῶς νὰ δημιουργήση οἰκονομίας σ' αὐτήν· ἐνῷ τὸ Τουρκικὸ Ὑπουργεῖο ἀποστέλλει 50 δασκάλους κάθε χρόνο νὰ μορφωθοῦν στὴν Εὐρώπη, τὸ δικό μας Ὑπουργεῖο προτείνει νὰ διορισθοῦν προσωρινοὶ διδάσκαλοι, οἱ τυχόντες, γιὰ συμπλήρωση κενῶν, ποὺ θὰ μένουν πάντα κενὰ ἐφόσο τόση σημασία ἀποδίδομε στὸ ἔργο τοῦ δασκάλου.

Κι' ἐνῷ ἡ δικτατορία ἐνομιμοποίησε τὰ δικαιώματά μας, ὅταν ἔφτασε στὰ χέρια τοῦ κ. ὑπουργοῦ γιὰ ὑπογραφὴ ἡ προαγωγὴ δασκάλων στὴ βαθμίδα τοῦ εἰσηγητοῦ, ὄχι μόνο δὲν ἔγινε ὡς τώρα, ἀλλ' ἐμπαίζεται διαρκῶς ὁλόκληρος ὁ κλάδος μας. Αὐτή, φαίνεται, εἶν' ἀρχικὴ ἀπόφαση τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ βρέθηκαν ὅπως πάντα, κι' οἱ καλοθελητές, συμφεροντολόγοι συνάδελφοί μας τοῦ κέντρου, πρόθυμοι καὶ φανατικοὶ συνεργοί, παρουσιαζόμενοι συνεχῶς, ὡς κομματικοὶ παραστάτες του. Θεωρῶ ὑποχρέωσή μου νὰ τὰ κάνω αὐτὰ γνωστὰ στοὺς δασκάλους τῶν ἐπαρχιῶν, ποὺ εἶναι οἱ ἁγνὰ συνειδητοὶ μοχλοὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανωτικῆς ἰδέας καὶ θιασῶτες πιστοὶ τῶν ἰδανικῶν τοῦ κλάδου μας.

Ἐπανειλημμένα ἐτόνισα τὴν ἀδικία αὐτή, ποὺ γίνεται γιὰ τὸν κλάδο ὁλόκληρο, γιατὶ νομίζω πῶς ἡ συνεχὴς παρέλκυση τοῦ ζητήματος αὐτοῦ θὰ φέρη τὴν ἀπώλεια.

Κι' αὐτὸ τὸ φοβοῦμαι περισσότερο, γιατὶ κοντεύει ἕνας χρόνος ποὺ ὑπεγράφη τὸ διάταγμα, καὶ τὸ νέο οἰκονομικὸ ἔτος ἀρχίζει, μὲ τὸ σημερινὸ δὲ πνεῦμα καθόλου δύσκολο ν' ἀτονίση αὐτὴ ἡ διάταξη. Δὲν μ' ἐνδιαφέρει αὐτὸ καθόλου ἀτομικά, γιατὶ μὲ χρειάζονται τουλάχιστον ἑφτὰ χρόνια γιὰ νἄχω δικαίωμα προαγωγῆς στὴν περιμάχητη βαθμίδα. Τὸ δηλώνω γι' ἀποφυγὴ παρεξήγησης.

Αὐτοὶ ποὺ δικαιοῦνται τώρα εἶναι μερικοὶ προσωρινοὶ Ἐπιθεωρητὲς καὶ πτυχιοῦχοι διευθυντὲς καὶ λίγοι μετεκπαιδευθέντες μὲ ὑπερδεκαπενταετῆ ὑπηρεσία.

Ἐγὼ λέω πῶς, φθάνει νὰ πάρωμε τὴ βαθμίδα, ἔστω ἐλάχιστοι σήμερα, γιατὶ θὰ χρειασθῆ πολὺς ἀγώνας νὰ τὴν ἀνακτήσωμε, ἂν χαθῆ. Σήμερα εἶν' ἀδύνατο νὰ γίνουν περισσότεροι παρὰ τὶς ὑποσχέσεις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ· πέρασε ὁ ἕνας χρόνος καὶ τὸν ἄλλο θὰ γινόντανε κι' ὅσοι παραπονοῦνται ὡς δῆθεν ἀδικούμενοι.

Ποιοὶ ὅμως οἱ παραπονούμενοι; Οἱ διευθύνοντες τὰ σχολεῖα τοῦ κέντρου (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς), οἱ ὁποῖοι θεωροῦν τὴ διεύθυνση τῶν σχολείων κληρονομικὸ δικαίωμα ἢ τσιφλίκι γόνιμο γιὰ ἐκμετάλλευση ἀτομική. Ἀδιαφορῶ ἂν οἱ λίγοι πρωτοστατήσαντες στὴν ἀντίδραση αὐτὴ τιτλοφοροῦνται παληοὶ πρωτοβάθμιοι ἢ μετεκπαιδευθέντες, τὸ ζήτημα εἶναι ὅτι, αὐτοὶ ἐκμετσαλλεύόμενοι κάθε φορὰ τὴν παραμονή τους ἐδῶ, ἐνισχύουν ἀντίθετες στὰ συμφέροντα τοῦ ὅλου κλάδου ἀπόψεις, καὶ φθείρουν τὴν δυναμικότητα τῆς ὀργάνωσής μας ἀνεβοκατεβαίνοντας πολὺ τακτικὰ τὰ σκαλοπάτια τοῦ Ὑπουργείου καὶ παρουσιαζόμενοι ὡς ἐκπρόσωποι ὁμάδων κομματικῶν ἢ κλαδικῶν, δημιουργοῦντες θόρυβο γύρω στὰ συμφέροντά τους μὲ βουλευτὰς κι' ἄλλους παράγοντας κι' οἱ ἴδιοι συχνοπαρουσιαζόμενοι στοὺς προθαλάμους, ἀνάγκασαν τελευταῖα καὶ τὸν κ. Ὑπουργό, ποὺ καλύτερα τοὺς ἔμαθε, νὰ φτάση στὴ θέση νὰ τοὺς ἀποπέμψη καὶ ν' ἀφήση τὸ πρακτικὸ τῶν εἰσηγητῶν γιὰ τὸ χρονοντούλαπο. Ἔτσι μερικοὶ τρίβουν ἀπὸ χαρὰ τὰ χέρια τους. Οἱ δὲ παρασυρθέντες ἀπ' αὐτούς, ποὺ ζητοῦσαν κι' αὐτοὶ μαζὶ μὲ τὸ βαθμὸ καὶ ὡρισμένη διεύθυνση στὴν Ἀθήνα, ἄρχισαν νὰ καταλαβαίνουν πόσο ἔβλαψαν καὶ τὸν ἑαυτό τους καὶ τὸν κλάδον ὅλο.

Ἀλλὰ τέτοιες ἀντιλήψεις καὶ ἐνέργειες ποτὲ δὲν θὰ λείψουν ἐδῶ στὸ κέντρο, ἂν ὅλοι οἱ συνάδελφοι δὲν ἀποφασίσουν νὰ ξεκαθαρίσουν τὴν κατάσταση αὐτή, ζητῶντας νὰ ἐξυγιανθῆ τὸ προσωπικὸ τοῦ κέντρου μὲ τὸν καιρό, γιὰ νὰ φρεσκάρουν καὶ λίγο οἱ ἐδῶ συνάδελφοι ποὺ εἶναι βουτημένοι στὴν πολιτικὴ καὶ στὸ ἀτομικὸ συμφέρον.

Εὐτυχῶς δὲ πολλοὶ Σύλλογοι, βλέποντας τὴν ἀνάγκη αὐτή, ἀλλὰ καὶ τὰς ὑποχρεώσεις πολλῶν συναδέλφων νἀρθοῦν στὸ κέντρο, γιὰ νὰ μορφώσουν τὰ παιδιά τους; οἱ ἢ ἴδιοι νὰ συμπληρώσουν τὴ μόρφωσή τους ἐδῶ, πρότειναν τὴ συζήτηση τοῦ μεταθετοῦ καὶ τῶν δασκάλων τοῦ κέντρου, ὅπως γίνεται καὶ γι' ἄλλους ὑπαλλήλους καὶ πιστεύω, πῶς αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ φτάση καὶ τὸ προσωπικὸ τοῦ κέντρου στὴν ἀληθινὴ ὑψηλὴ ἀποστολή νου, καὶ ν' ἀποτελέση τὴν ἐπαγγελματικὴ πρωτοπορεία μας. Ὁ ἐγωισμὸς καὶ τὸ πεῖσμα πρέπει νὰ χτυπηθοῦν στὴ ρίζα τους, ἡ ὁλέθρια μικροαντίδραση πρέπει τὰ σωφρονισθῆ, γιὰ ν' ἀντιληφθῆ ὑψηλότερα ἀπ' τὰ ἀτομικὰ τὸ γενικὸ συμφέρον.

Ἰ. Π. Εὐ...ς

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Αναχώρησις τῶν Ἑλβετῶν ἐκπαιδευτικῶν.—Μετὰ τριήμερον παραμονὴν ἐν τῇ πόλει μας καὶ κατόπιν ἐπισκέψεως τῶν διαφόρων ἀρχαιοτήτων, ἀνεχώρησαν τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἐπανακάμπτοντες δι' Ἰταλίας εἰς τὰς ἰδιαιτέρας πατρίδας των οἱ Ἑλβετοὶ ἐκπαιδευτικοὶ ἐκδρομεῖς.

Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας σημειώνομεν, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐκπαιδευτικῶν συγκατελέγετο καὶ ὁ πολὺς ψυχολόγος Ed. Claparède συγγραφεὺς τοῦ γνωστοῦ ἔργου «Ψυχολογία τοῦ παιδὸς» καὶ Διευθυντὴς τοῦ ἐν Γενεύῃ Παιδαγωγικοῦ Ἰνστιτούτου J. J. Rousseau καὶ ὁ Καθηγητὴς Malche, Διευθυντὴς τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Γενεύης.

Ἡ Ὁμοσπονδία ἐπικοινωνήσασα μετὰ τῶν διακεκριμένων τούτων ἐκπαιδευτικῶν, ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ χαιρετίσῃ αὐτοὺς ἐκ μέρους τῶν Δημοδιδασκάλων τῆς χώρας. Ὁ κ. Malche πολὺ καλῶς πληροφορημένος περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ὀργανώσεώς μας, ἐξέφρασε τὴν βαθεῖαν ἱκανοποίησίν του διὰ τὴν συμμετοχήν μας εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἐκπαιδεύσεως δι' αἱρετῶν ἀντιπροσώπων, χαρακτηρίσας αὐτὴν ὡς ἐξόχως φιλελευθέραν, Δημοκρατικὴν καὶ ἐξυπηρετικὴν τῆς προαγωγῆς καὶ βελτιώσεως τῆς Δημοτ. Ἐκπαιδεύσεως. Ὁ ἴδιος μᾶς ὁμολογήθη, ὅτι μόλις φθάσῃ εἰς τὴν πατρίδα του Γενεύην, θέλει ἀποστείλῃ διὰ τὸ «Διδ. Βῆμα» εἰδικὸν ἐκπαιδευτικὸν ἄρθρον.

Πρόσκλησις διὰ τὸν διαγωνισμὸν πρὸς μετεκπαίδευσιν.--Παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐκοινοποιήθη πρὸς τοὺς Ἐπιθεωρητὰς τῶν Δημ. σχολείων ἡ νενομισμένη πρόσκλησις διὰ τὸν διαγωνισμὸν τῶν συναδέλφων πρὸς μετεκπαίδευσιν, ὁ ὁποῖος θέλει διενεργηθῇ τὴν ἑβδομάδα τῆς Διακαινησίμου.

Ἡ Ὁμοσπονδία μας καὶ αἱ Διεθνεῖς.—Ἡ ἐν Παρισίοις ἑδρεύουσα ἑτέρα Διεθνὴς Ὁμοσπονδία τῶν Ἑνώσεων τῶν Διδασκάλων (ἡ συντηρητική), προσεκάλεσε δι' ἐγγράφου της τὴν Ὁμοσπονδίαν μας νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν δύναμίν της. Ἡ Διεθνὴς αὕτη συγκαλεῖ ἐν Λονδίνῳ τὴν 22αν καὶ 23ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. εἰδικὴν Διάσκεψιν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν μὲ θέμα «Προσανατολισμὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως πρὸς τὴν συμφιλίωσιν τῶν λαῶν» καὶ εἰς τὴν ὁποίαν παρακαλεῖ νὰ παρευρεθῶμεν ἀποστέλλοντες ἀντιπροσώπους ἢ παρατηρητάς.

Αἱ ἄδειαι διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους.—Ἡ Ὁμοσπονδία δι' ἐγγράφου της ὑποβληθέντος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, αἰτεῖται τὴν χορήγησιν ἀδειῶν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους της Θ' Γεν. Συνελεύσεως τοῦ Κλάδου, διὰ χρονικὸν διάστημα ἀνάλογον μὲ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Ὑποβολὴ ὑπομνήματος. —Ἡ Ὁμοσπονδία ὑπέβαλε κατ' αὐτὰς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ὑπόμνημα σχετικὸν μὲ τὴν κατάργησιν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων, τὴν ἐφαρμογὴν πλήρους αὐτοδιοικήσεως καὶ ἀποκεντρώσεως ἐν τῇ Διοικήσει τῆς Ἐκπαιδεύσεως, τὴν ἀποστολὴν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ὑποδείγμα δημοδιδασκάλων, τὴν ὀργάνωσιν τῶν Παιδαγωγικῶν συνεδρίων καὶ τὴν διαρρύθμισιν τοῦ σχολικοῦ προγράμματος. Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἐλλείψει χώρου δημοσιεύεται εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον τοῦ «Διδ. Βήματος».

Η ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ΤΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΘΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Καταρτισθὲν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας θὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν μὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας νομοσχέδιον περὶ μετασχολικῆς γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως ἔχον ὡς ἑξῆς:

Ἄρθρον 1. — Πρὸς τὸν σκοπὸν διαδόσεως στοιχειωδῶν γεωργικῶν γνώσεων, δύνανται νὰ συνιστῶνται δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας παρ' ἑκάστῳ σχολείῳ ἀνὰ ἓν γεωργικὸν τοιοῦτον στοιχειώδους μετεκπαιδεύσεως. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτῶσιν ὑποχρεωτικῶς οἱ ἀπόφοιτοι τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἐκτὸς ἂν συνεχίζωσι τὰς περαιτέρω σπουδάς των εἰς τὰ σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως ἢ εἰς τὰ κατώτερα γεωργικὰ σχολεῖα ἢ ἀφοσιοῦνται μὲ ἐπαγγέλματα μὲ τὴν γεωργίαν ἄσχετα ἢ ἔχουν ὑπερβῇ τὸ 14ον τῆς ἡλικίας των.

Ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως ὁρίζεται δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως οὐχὶ κατωτέρα τῶν 2 καὶ οὐχὶ ἀνωτέρα τῶν 4 ἑξαμηνιῶν.

Ἐν αὐτοῖς διδάσκουν δημοδιδάσκαλοι εὐδοκίμως ἀποφοιτήσαντες τῶν γεωργικῶν φροντιστηρίων, λαμβάνοντες ἐπιμίσθιον τὸ τέταρτον τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν των, καταβαλλόμενον ὑπὸ τῆς κοινότητος ἐν ᾗ τὸ σχολεῖον ἑδρεύει. Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν ἀγροτικῶν ὀρφανοτροφείων, ὡς καὶ τῶν πρακτικῶν γεωργικῶν σχολῶν, ἀπαλλάσσονται τῆς φοιτήσεως.

Ἡ διδασκαλία εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα γίνεται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ἐπὶ ὥρας οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 4 καθ' ἡμέραν.

Μέχρις ἀποφοιτήσεως ἀπὸ τὰ διδασκαλεῖα ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ διδασκάλων, ἡ διδασκαλία δύναται νὰ ἀνατίθεται διὰ διαταγῆς τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, εἰς γεωπόνους ὑπαλλήλους τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου. Δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ὁρίζονται ἑκάστοτε τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα θὰ διδάσκωνται εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα, ἡ διάρκεια τῆς φοιτήσεως, ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας, καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια.

Εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν Κοινοτήτων ἐγγράφεται κατ' ἔτος ὑποχρεωτικῶς πίστωσις 2 χιλ. δραχμῶν, κατ' ἐλάχιστον ὅρον, διὰ βραβεῖα εἰς πρωτεύοντας μαθητὰς ἑκάστου τῶν ἄνω σχολείων.

Γεωργικὰ φροντιστήρια

Ἄρθρ. 2. — Εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἀνωτέραν Γεωπονικὴν σχολήν, εἰς τὰς Γεωργικὰς σχολάς, ὡς καὶ εἰς τοὺς μὴ γεωργικοὺς σταθμούς, δύνανται νὰ συνιστῶνται, δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, ἀνὰ ἓν φροντιστήριον πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς γεωργικῆς μορφώσεως τῶν διδασκάλων ἐν ὑπηρεσίᾳ διατελούντων, ἵνα χρησιμεύσωσιν οὗτοι ὡς διδάσκαλοι καὶ τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον γεωργικῶν σχολείων στοιχειώδους μετεκπαιδεύσεως.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι οὗτοι ὑποδεικνύονται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας κατ' ἀριθμὸν ἴσον πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας μέχρι τέλους Μαΐου ἑκάστου ἔτους ὁριζόμενον δι' ἕκαστον φροντιστήριον. Ἐκλέγονται δὲ ἀπὸ τὰ Ἐποπτικὰ συμβούλια, προτιμωμένων τῶν καλυτέρων καὶ ὑπηρετούντων εἰς σχολεῖα ἀγροτικῶν κοινοτήτων ἢ δήμων, ἐχόντων κατὰ πλειοψηφίαν ἐργατικὸν πληθυσμὸν καὶ μεταξὺ τούτων τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰ πολυτάξια σχοτεῖα.

Οἱ δημοδιδάσκαλοι οὗτοι δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἡλικίαν μεγαλειτέραν τῶν 40 ἐτῶν, συμπεπληρωμένων, φοιτῶσι δὲ ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ ἓν πλῆρες ἔτος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φοιτήσεώς των θεωροῦνται ὡς διατελοῦντες ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ μὲ πλήρεις ἀποδοχάς.

Τὰ διδακτικὰ μαθήματα καὶ αἱ ἀσκήσεις, ἡ ἐξ ἑκάστου μαθήματος ὕλη, τὰ τῶν ἐξετάσεων πρὸς ἀπονομὴν πιστοποιητικοῦ εἰς τοὺς εὐδοκιμοῦντας κατ' αὐτάς, καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ συμβουλίου Γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Τὸ διδάσκον προσωπικόν

Ἄρθρον 3. — Εἰς θέσεις καθηγητῶν τῶν γεωργικῶν μαθημάτων, εἰς διδασκαλεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ ἱεροδιδασκαλεῖα, διορίζονται κατὰ προτίμησιν, πτυχιοῦχοι διδασκαλείων καὶ συγχρόνως τῆς ἀνωτέρας γεωπονικῆς σχολῆς.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, προτάσει τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ὁρίζει κατ' ἔτος τὸν ἀριθμὸν τῶν πρὸς τοῦτο εἰς τὴν σχολὴν εἰσακτέων δημοδιδασκάλων, οἱ ὁποῖοι εἰσαγόμενοι κατόκιν διαγωνισμοῦ, διατελοῦν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς φοιτήσεώς των, ἐπ' ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ μὲ πλήρεις ἀποδοχάς, αἱ θέσεις των ὅμως θεωροῦνται κεναί. Ἡ ἡλικία τούτων κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς των εἰς τὴν ἀνωτέραν Γεωπονικὴν σχολὴν δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῶν 25 ἐτῶν, συμπεπληρωμένων.

Ἐν περιπτώσει πλήρους φοιτήσεως ἔχουν ὅλα τὰ προσόντα τῶν διπλωματούχων τῶν ἀνωτέρων γεωργικῶν σχολῶν προτιμῶνται δὲ διὰ τὰς θέσεις καθηγητῶν τῶν μέσων γεωργικῶν σχολῶν.

Μετεκπαίδευσις δημοδιδασκάλων

Ἄρθρον 4. — Διὰ διαταγῆς τῶν ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Παιδείας, δύνανται νὰ συνιστῶνται κέντρα μετεκπαιδεύσεως δημοδιδασκάλων καὶ ἐπιθεωρητῶν, εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς κατὰ τὰ ἐκπαιδευτικὰ συνέδρια, καλοῦνται οἱ εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου κέντρου ὑπηρετοῦντες δημοδιδάσκαλοι καὶ ἐπιθεωρηταί, καὶ παρακολουθοῦν γεωργικὰ μαθήματα, διδασκόμενα παρὰ γεωπόνων ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ κατὰ πρόγραμμα παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου ὁριζόμενον.

Οὗτοι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων, λαμβάνουν, πλὴν τῆς μισθοδοσίας των καὶ τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν δραχ. 50. Αἱ δαπάναι ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως τῶν δημοδιδασκάλων βαρύνουν τὸν προϋπολογισμὸν τῶν κοινοτήτων, εἰς ἃς ὑπηρετοῦσιν οἱ δημοδιδάσκαλοι οὗτοι.

Οἱ σχολικοὶ κῆποι

Ἄρθρον 5. — Οὐδὲν κτίριον δημοτικοῦ σχολείου ἀνεγείρεται ἄνευ ἐξασφαλίσεως καταλλήλου καὶ ἐπαρκοῦς χώρου, πρὸς σύστασιν σχολικοῦ κήπου, ἀνεξαρτήτως τοῦ γυμναστηρίου καὶ τῆς αὐλῆς.

Ἡ ἔγκρισις ἀνεγέρσεως τοιούτων κτιρίων ἐκδίδεται ἀπὸ κοινοῦ παρὰ τῶν ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Γεωργίας, μετὰ ὑπεύθυνον βεβαίωσιν τῆς ἁρμοδίας γεωργικῆς ὑπηρεσίας, ὅτι ὁ προορισθέντος διὰ σχολικὸν κῆπον χῶρος πληροῖ τὰς ἄνω ἀπαιτήσεις, ἡ δὲ ἔκτασίς του ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τοῦ στρέμματος κατὰ συνέχειαν ἢ ὅσον τὸ δυνατὸν ἐγγύτερον.

Ἡ κατωτέρα ἐκπαίδευσις

Ἄρθρον 6. — Συνιστᾶται παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας συμβούλιον Γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐνιαίας κατευθύνσεως τῆς κατωτέρας γεωργικῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς διδασκαλίας γεωργικῶν γνώσεων εἰς δημοτικὰ σχολεῖα, τῆς μετεκπαιδεύσεως, τῆς ἐκλαϊκεύσεως γεωργικῶν γνώσεων, ὡς καὶ τῆς παρασκευῆς τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ διὰ τοὺς ἄνω σκοπούς.

Εἰς τὸ γεωρ. συμβούλιον μετέχουν: ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας, ὡς πρόεδρος, ὁ διευθυντὴς τῆς Γεωργίας, ὡς ἀντιπρόεδρος, εἷς καθηγητὴς τῆς ἀνωτέρας Γεωπονικῆς σχολῆς, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Διδασκ. Συμβουλίου, εἷς ἀντιπρόσωπος Γεωργ. ἑταιρείας, ὁ διευθυντὴς τῶν Φυλακῶν, ὁ τμηματάρχης τῆς Γεωργίας καὶ εἷς ἕτερος τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, ὁ τμηματάρχης τῶν ἀγαθοεργῶν ἱδρυμάτων καὶ τρεῖς ἰδιῶται γεωπόνοι, ὁριζόμενοι ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Τὸ συμβούλιον τοῦτο καταρτίζει τὰ προγράμματα διδασκαλίας τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον λειτουργούντων σχολείων, φροντιστηρίων καὶ κέντρων μετεκπαιδεύσεως, καὶ ἀπο-

ΕΠΙ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ

ΣΤΕΝΩΤΕΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ, ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ, ΝΟΜΟΓ. ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Β'.

Οἱ μαθηταὶ μὲ τὴν ὁδηγία τοῦ δασκάλου των θὰ ἐπιφορτισθοῦν μὲ μερικὲς ἰδιαίτερες ἐργασίες, χαρακτηριστικὲς γιὰ τὸ κάθε εἶδος ἢ ποσότητα ποὺ καλλιεργοῦν. Θὰ μποροῦν ὅταν τοὺς παρουσιάζεται ἡ εὐκαιρία νὰ κάμουν συγκριτικὲς παρατηρήσεις γιὰ τὸ ὕψος, τὴν ἀπόδοση κλπ. τῶν φυτῶν, ἀναλογως μὲ τὰ λιπάσματα ποὺ ἔβαλαν. Ἔτσι μονάχα τὸ παιδὶ θὰ κατανοήση τὴν μεγάλη ὠφέλεια τῶν λιπασμάτων, καὶ τὶς ποικιλίες ποὺ μποροῦν νὰ παραχθοῦν μὲ τὴν κατάλληλη ἐκλογή. Ἔτσι μονάχα θὰ μάθη ν' ***παρατηρῇ***, νὰ ***συγκρίνῃ*** καὶ νὰ ***κρίνῃ***. Κάθε μαθητὴς θὰ ἔχη τὸ σημειωματάριό του, ποὺ θὰ καταγράφη τὶς παρατηρήσεις καὶ τὶς προσωπικὲς ἐντυπώσεις του.

Ὁ πειραματικὸς ἀγρὸς ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ παραγάγῃ ὅλα τὰ πρωϊόντα τοῦ τόπου, σὲ λίγες μόνο περιπτώσεις τὰ δένδρα, τὸ ἀμπέλι μποροῦν νὰ βροῦν θέση σ' αὐτόν. Ἡ σπουδὴ ἐξ ἄλλου τῆς κτηνοτροφίας, τῆς γαλακτοκομίας, τυροκομίας, τῶν ἀγροτικῶν βιομηχανιῶν, ὅπως τῆς ἀποστάξεως, τοῦ ἀλέσματος κλπ. δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, παρὰ μόνον στὴν πλαγινὴ ἔκαυλη ἢ στὸ ἐργοστάσιο. Κανένας κλάδος τῆς ἐγχωρίας παραγωγῆς δὲν πρέπει νὰ ἀφεθῇ κατὰ μέρος.

Οἱ ***περίπατοι*** ἢ οἱ ***σχολικὲς ἀγροτικὲς ἐκδρομὲς*** ἀποτελοῦν τὸ τρίτο καὶ καλλίτερο μέσο γιὰ τὴ συμπλήρωση αὐτοῦ τοῦ προγράμματος. Ὁ δάσκολος δὲν πρέπει νὰ ἀφήνῃ νὰ τοῦ διαφύγει καὶ ἡ παραμικρὴ εὐκαιρία ποὺ θὰ ἀναπτύξῃ τὴν παρατηρητικότητα τοῦ παιδιοῦ. Αὐτὲς εἶνε εὔκολο νὰ γίνουν τὴν τετάρτη τὸ ἀπόγευμα τὸν χειμῶνα καὶ μετὰ τὸ ἀπογευματινὸ μάθημα τὸ καλοκαίρι. Θὰ δώσουν φυσικὰ ἀφορμὴ σὲ φιλικὲς ὁμιλίες γιὰ τὶς ἐργασίες τῆς ἐποχῆς, γιὰ τὰ ἀτμοσφαιρικὰ φαινόμενα γιὰ τὴ γνώση τῶν φυτῶν, τῶν ζώων, τῶν ὠφελίμων καὶ βλαβερῶν ἐντόμων, γιὰ τὴν κτηνοτροφία, τὴν παραγωγὴ τοῦ γάλακτος, γιὰ τὰ διάφορα ἐδάφη καὶ ὑπεδάφη κ.λ.π.

Οἱ μαθηταὶ θὰ καταγράψουν στὸ σημειωματάριό τους περίληψη τῶν παρατηρήσεων ποὺ ἔκαμαν.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀμφιβολία ὅτι ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴ ***τριπλῆ βάση***, δηλ. στὸ ***ἀγροτικὸ σχολικὸ μουσεῖο***, ***στὸν πειραματικὸ ἀγρό***, καὶ σὲ τὶς ***ἀγροτικὲς ἐκδρομὲς*** μπορεῖ νὰ στηριχθῇ μιὰ πρακτικὴ διδασκαλία τῆς γεωργίας, ποὺ θὰ ἔχη ἐξαίρετα ἀποτελέσματα. Οἱ νέοι μαθηταὶ ἀφοῦ θὰ ἔχουν χωνεύψη καλὰ ὅλες τὶς προοδευτικὲς ἰδέες ποὺ τοὺς ἔδωσε τὸ θεωρητικὸ μάθημα ἐφαρμοσμένο στὴν ***πράξη***, θὰ μποροῦν στὴν ἀγροτικὴ ζωὴ μόλις φύγουν ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἐφοδιασμένοι μὲ ὅλες τὶς ἀπαραίτητες γνώσεις ποὺ θὰ τοὺς εὐκολύνουν στὴν ἀρχὴ τοῦ δυσκόλου ἔργου των. Νὰ λοιπὸν ποὺ μποροῦν νὰ βοηθήσουν τὸ δάσκαλο οἱ γεωργικοὶ συνεταιρισμοὶ κλπ. Θὰ μποροῦσαν νὰ παραχωρήσουν τὸν πειραματικὸ ἀγρό, τὰ ἀναγκαῖα λιπάσματα, δένδρα, σπόρους κλπ., θὰ μποροῦσαν νὰ ὀργανώσουν διαγωνισμοὺς μεταξὺ τῶν μαθητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ νομοῦ μὲ βραβεῖα γιὰ τοὺς μαθητὰς καὶ διδασκάλους.

Τὸ πρῶτο-πρῶτο ὅμως ποὺ πρέπει νὰ γίνῃ γιὰ νὰ μὴ διασκωνται οἱ χωριστὲς ἐνέργειές της, θᾶταν καλὰ νὰ συνεννοησθοῦν καὶ νὰ ὑπάρχῃ στενὴ συνεργασία μεταξὺ τῶν γεωργικῶν συλλόγων καὶ συνεταιρισμῶν, καὶ ἄλλων ἀναλόγων σωματείων καὶ τῶν κατὰ τόπους διδασκαλικῶν συλλόγων. Ἔτσι θὰ μποροῦσε νὰ σχηματισθῇ κατὰ νομοὺς μιὰ ***ἐπιτροπὴ*** ποὺ θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν ὀργανισμῶν ποὺ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν ἀγροτικὴ ἐκπαίδευση καὶ τῶν δημοδιδασκάλων.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ θὰ βοηθῇ τὸ δάσκαλο στὸ δύσκολο ἔργο του καὶ τὸ νομογεωπόνο ἐξουδετερώνουσα τὶς δυσκολίες ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ συναντήσῃ στὴν ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντός του σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωση τῶν πειραματικῶν ἀγρῶν ἢ τῶν γεωργικῶν ἐκδρομῶν.

Σὲ κάθε κοινότητα θὰ ζητήσῃ τοὺς προοδευτικοὺς γεωργούς, ποὺ θὰ θελήσουν νὰ θέσουν στὴ διάθεση τοῦ δασκάλου 2 - 3 στέμματα γῆς ἢ ὀλιγώτερα, ὅπου αὐτὸς μὲν θὰ κάμῃ τὶς χειρδρὲς ἐργασίες (ζευγάρισμο) καὶ νὰ παίρνῃ τὰ ἐσοδήματα, οἱ γεωργικοὶ δὲ συνεταιρισμοὶ θὰ δίδουν τοὺς σπόρους καὶ τὰ λιπάσματα. Ἀκόμη θὰ ἔχη ὡς ἔργο νὰ δρῇ τὰ πλέον ἄξια ἐπισκέψεως ἀπὸ γεωργικὴ ἢ κτηνοτροφικὴ παραγωγὴ μέρη τοῦ νομοῦ καὶ νὰ ὀργανώνῃ τὶς κατάλληλες ἐκδρομὲς θὰ μποροῦσε τέλος νὰ προμηθεύσῃ στοὺς δασκάλους τὰ κατάλληλα γεωργικὰ βιβλία, καὶ τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια γιὰ τὸ σχολικὸ ἀγροτικὸ μουσεῖο. Ἔτσι μονάχα ἡ συνεργασία τοῦ νομογεωπόνου, τῶν γεωργ. συλλόγων καὶ συνεταιρισμῶν μὲ τοὺς διδασκαλικοὺς συλλόγους δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἀποδῇ ἀποτελεσματική. Κάθε χρόνο ἐξ ἄλλου ἡ ὀργάνωση διαγωνισμῶν καλλιεργείας μεταξὺ μαθητῶν καὶ διδασκάλων τοῦ αὐτοῦ νομοῦ καὶ ἄλλων τῆς χώρας, ἡ ἀπονομὴ δώρων καὶ βραβείων χρηματικῶν, ἡ δημοσίευση τῶν ἀποτελεσμάτων ποὺ εἶχε ὁ τάδε δ.. κ. χ. θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἄμιλλα μεταξὺ ὅλων αὐτῶν καὶ τὴ γενικώτερη πρόοδο τῆς ἀγροτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Βέβαια ὅλα αὐτὰ ἀπαιτοῦν ἔξοδα. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅμως τοῦ νομοῦ εὔκολα θὰ κατορθώσῃ νὰ ὑπερνικήσῃ τὶς οἰκονομικὲς δυσκολίες, ἐὰν κάθε γεωργικὸς σύλλογος ἢ συνεταιρισμὸς καταβάλλῃ κάθε χρόνο τὴ συνδρομή του. Τὸ ὑπουργεῖο τῆς Γεωργίας ἐξ ἄλλου διὰ τῶν νομογεωπονικῶν γραφείων ἔχει ὑποχρέωση, ἐὰν πραγματικὰ θέλῃ τὴν πρόοδο τῆς Γεωργίας στὸν τόπο μας, νὰ συντελέσῃ, ὅσο μπορεῖ.

Τζ. Γδαγκιᾶς
διευθ. δημ. σχολείου Καλογρέζας

φαίνεται ἐπὶ παντὸς ἀφορῶντος τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ζητήματος.

Βιβλία καὶ ὁδηγίαι

Ἄρθρον 7. — Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας ἐκδίδει ὁδηγίας διὰ τοὺς γεωργούς, βιβλία διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν γεωργικῶν μαθημάτων ὑπὸ μορφὴν «ὁδηγιῶν» διὰ τοὺς διδασκάλους, μορφωτικῶν δὲ διὰ τοὺς μαθητάς. Ἡ σύνταξις τῶν βιβλίων τούτων καὶ ὁδηγιῶν ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπάς, πρὸ δὲ τῆς ἐκδόσεώς των ὑποβάλλονται ταῦτα εἰς γνωμοδότησιν τοῦ ὡς ἄνω συμβουλίου δυναμένου νὰ προκηρύσσῃ διαγωνισμοὺς μὲ χρηματικὰ ἔπαθλα διὰ τὴν σύνταξιν εἰδικῶν βιβλίων.

Ἡ ἔκδοσις αὐτῶν γίνεται εἰς ἰδιωτικὰ τυπογραφεῖα ὑπὸ ὅρους διὰ διατάγματος καθορισθησομένους, πωλοῦνται δὲ εἰς τιμὴν παρὰ τοῦ ὑπουρ. Γεωργίας ὁριζομένην καὶ διανέμονται δωρεάν. Ἐκ τῆς τιμῆς πωλήσεως ποσοστὸν δυναταὶ νὰ διατίθεται κατ' ἀπόφασιν τοῦ ὑπ. Γεωργίας δι' ἀμοιβὴν τῶν συγγραφέων.

Ἄρθρον 8. — Τὸ ὑπουρ. Γεωργίας δύναται νὰ ἀναγνωρίζῃ μετ' ἔκθεσιν τοῦ ὁμοβίου ἐπιθεωρητοῦ τῆς Γεωργίας ἰδιωτικὰς σχολὰς κατωτέρας ἢ μέσας ὡς ἰσοτίμους πρὸς τὰς μόνας, ἐφ' ὅσον λειτουργοῦν κατὰ πρόγραμμα ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου. Οἱ ἀπόφοιτοι ταύτων ἔχουν τὰ αὐτὰ προσόντα ὡς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι τῶν δημοσίων. Τὸ κράτος δύναται ν' ἀποστέλλῃ εἰς τὰς σχολὰς ταύτας ὑπότροφους μαθητὰς μέχρι 15 κατ' ἔτος, ὑποδεικνυομένους ὑπὸ τῶν κοινοτήτων, ἐφ' ὅσον αὗται καταβάλλουν τὸ ἥμισυ τῶν διδάκτρων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ ἕτερον ἥμισυ καταβάλλει τὸ κράτος.

ΣΤΙΣ ΔΑΣΚΑΛΕΣ

Ἀγαπητὲς συνάδελφες,

Φαίνεται ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ κάνῃ κανεὶς καλὰ τὴ δουλειά του, τὴ δουλειά, ποὺ ὠρκίστηκε πὼς θὰ κάνῃ ὅσο μπορεῖ καλλίτερα, πρέπει νὰ φροντίζῃ, καθὼς φαίνεται, καὶ νὰ τὴ ρεκλαμάρῃ. Νὰ δείχνῃ δηλαδὴ ὅτι τὴν κάνει καλά, νὰ φαίνεται στὸν κόσμο, ὅτι φροντίζει καὶ ἐνδιαφέρεται, ὅτι πάσχει γιὰ τὴ δουλειά του.

Ἐμεῖς δυστυχῶς οἱ δασκάλες σὲ ὅσες περίστασες μᾶς δόθηκε εὐκαιρία νὰ κάνουμε τὴ ρεκλάμα μας δὲν τὴν κάναμε. Καὶ τελευταῖο παράδειγμα τὸ συνέδριο τῆς περασμένης Κυριακῆς στὸ Μαρκόπουλο. Ἀπὸ 30 δασκάλες τῆς περιφέρειας δὲν ἦταν παροῦσες μόνο παρὰ 4 ντόπιες καὶ δυὸ ἄλλες, μιὰ τῆς Κερατιᾶς καὶ μιὰ τῶν Καλυβίων.

Οἱ ἄλλες; Οἱ ἄλλες δὲν ἐπωφελήθηκαν τὴν περίσταση νὰ κάνουν τὴ ρεκλάμα, νὰ δείξουν πὼς ἐνδιαφέρονται. Τὴ ρεκλάμα ἡ ὁποία, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, μᾶς χρειάζεται πολὺ πάρα πολὺ καὶ γιὰ μᾶς τὶς ἴδιες, μὰ καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους. Ξέρω πολὺ καλὰ τὴν ἐργασία τῶν συναδέλφων τῆς περιφέρειας, γιὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῶ καὶ πῶ ὅτι δὲν ἤρθαν ἀπὸ ἀδιαφορία στὴ δουλειά τους. Τὴ δουλειὰ τοῦ σχολειοῦ τους τὴν κάνουν πολὺ καλά. Ἀλλὰ δὲν τὴν ρεκλαμάρουν. Ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου μας βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ πῇ: Νὰ οἱ δασκάλες, πάλι λείπουν σήμερα.

Μὰ ἔβρεχε, μὰ ἦταν δύσκολο νὰ ταξιδέψουν δυὸ ὧρες μὲ βροχή. Μ' ἂν κρυώσουν; ὕστερα πιὸς τὶς προσέχει, πιὸς δίνει χέρι βοήθειας στὶς ὀρφανές, στὶς ἔρημες δασκάλες, ποὺ κλεισμένες στὴν καμαρούλα τους τὴ μοναχικὴ θᾶχουν ἴσως πυρετό;

Εἶναι σκληρὸ τὸ καθῆκον. Μὰ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐκεῖνος ποὺ κάνει τὸ καθῆκον του πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος, νὰ σηκώνῃ ψηλὰ τὸ κεφάλι του καὶ νὰ λέῃ:

«Ναί, διωγμένη ἀπὸ τὸ σπίτι μου, κλεισμένη στὴ φτωχική μου καμαρούλα, μὲ περιβάλλον γύρω μου ἄγριο, μὲ ἀνθρώπους γύρω μου ποὺ δὲ μὲ νιώθουν, δὲν καταλαβαίνουν τὸν πόνο μου, ὁρκίζομαι πὼς δὲ θὰ αὐτοκτονήσω, ἀλλὰ θὰ στηλώσω γερὸ, ὤμορφο κορμὶ μὲ σιδερένια καρδιὰ καὶ σιδερένια ψυχή».

Ἔλα, φτωχούλα δασκάλα, ἡ μικρή μας μάνα, ὁ Σύλλογός μας, καὶ ἡ μεγάλη μας μάνα, ἡ Ὁμοσπονδία, μᾶς φωνάζει καὶ μᾶς ἀνοίγει καὶ τὴν ἀγκαλιά της, ποὺ ἂς τ' ὁμολογήσουμε πολλὲς, ἀπὸ μᾶς δὲν ἔχουμε γραφτῆ σ' αὐτήν, νὰ κοῦμε τὸν πόνο μας.

Μαρκόπουλο—Ἀττικῆς ΕΛΕΝΗ ΡΩΤΑ

"ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ,,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚ. ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Ἐκδίδεται κατὰ Κυριακὴν

"DIDASCALICON VIMA,,
(TRIBUNE DES INSTITUTEURS)
Organe officiel de la Fédération d' Enseignement de Grèce
Bureaux: 27a, rue Deligeorgi, Athènes

Abonnement: 65 Drach.

Συνδρομὴ ἐτησία δραχ. 40
διὰ τὸ ἐξωτερικὸν » 65

Ἐπιστολαὶ καὶ ἐμβάσματα πρὸς:
"Διδασκαλικὸν Βῆμα,,
Δεληγιώργη, 27α Ἀθήνας
Ἀγγελίαι—Καταχωρήσεις 5 δρ. ὁ στίχος

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΡΑΜΑΣ

Ἐκπαιδευτικὴ κίνησις Περιφ. Δράμας.

Τὸν παρελθόντα μῆνα ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Δημοδιδασκάλων ἡ δευτέρα διάλεξις ἐνώπιον πλήθους διδασκάλων καὶ γονέων ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν Ἐκπαιδευτηρίων μὲ θέμα «διατί εἶναι ἀναγκαία ἡ γνῶσις τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἐξελίξεως τοῦ παιδός» τὸ ὁποῖον ἄριστα ἀνέπτυξεν ὁ κ. Ἀνδρέας Παπανδρέου, διευθυντὴς τοῦ Σχολείου ἀρρένων Δοξάτου, ἀποσπάσας τὰ συγχαρητήρια τοῦ πολυκληθοῦς ἀκροατηρίου του.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῆς διαλέξεως τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν Δημοτ. σχολείων Δράμας κ. Ἰ. Καλλιγᾶ ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις Ἐκπαιδευτικοῦ Συλλόγου μὲ μέλη κάντας τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν, σκοπὸς τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι ἡ ἐπίτευξις στενῆς συνεργασίας σχολείου καὶ οἰκογενείας καὶ ἡ παντοιοτρόπως ὑποστήριξις τοῦ ἔργου τοῦ σχολείου ὡς καὶ ἡ σύστασις μαθητικοῦ συσσιτίου διὰ τοὺς ἀπόρους μαθητάς.

Ἐντὸς τοῦ λήξαντος μηνὸς ἐγένοντο καὶ πάλιν δύο τοπικὰ παιδαγωγικὰ συνέδρια, εἰς ἃ ἀνεπτύχθησαν ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ ὁρισθέντων εἰσηγητῶν καὶ συνεζητήθησαν διάφορα παιδαγωγικὰ θέματα καὶ ἐγένοντο ὑποδειγματικαὶ διδασκαλίαι.

Τοῦ τελευταίου τοπικοῦ συνεδρίου (ἐν Νουορτλῇ) προήδρευσεν αὐτοπροσώπως ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν Σχολείων μας κ. Ἰ. Καλλιγᾶς—ἑκάστου τοπικοῦ συνεδρίου προεδρεύει τῇ διαταγῇ τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ, παρόντος καὶ τοῦ ἰδίου, συνήθως ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου τῆς ἕδρας τοῦ τμήματος, ὅστις καὶ ὁρίζει τὰ συζητηθησόμενα θέματα—ἐπιστρέψας ἐκ τῆς περιοδείας του καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐχαρίστησιν καὶ ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἐπετεύχθησαν εἰς ὅλην ἐν γένει τὴν περιφέρειαν, ἐπαινέσας τοὺς διδασκάλους διὰ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἐργατικότητα αὐτῶν.

«Ὅσα, εἶπε, ἀπὸ τετραετίας εἰς τὰς διαφόρους μου πρὸς τοὺς διδασκάλους ἐγκυκλίους ἔγραψα καὶ συνέστησα καὶ διὰ τὸ δυνατὸν τῆς ἐπιτεύξεως των ὁποίων ὁ ἴδιος ἀμφέβαλλον, εἶδον μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἐπραγματοποιήθησαν. Εἰς τὰ 90 ο/ο τῶν σχολείων τῆς περιφερείας εἶδον σχολικοὺς κῆπους καλοὺς καὶ σχολικὰ φυτώρια, σχολικὰς συλλογὰς καὶ μουσεῖα, μαθητικὰς καὶ διδασκαλικὰς βιβλιοθήκας δημέραι πλουτιζομένας, μαθητικὰς Κοινότητας μὲ ἐν πολλοῖς τῶν σχολείων θαυμασίω; λειτουργοῦντας μαθητικοὺς συνεταιρισμούς, Ὁμάδας Ἐρυθροῦ Σταυροῦ τῆς Νεότητος, ποδοσφαιρικὰς καὶ περὶ τὰς 25 προσωπικὰς τοιαύτας. Εἰς πολλὰ σχολεῖα τῆς περιφερείας ἔχομεν καλῶς κατηρτισμένας μαθητικὰς μανδολινάτας τῇ βοηθείᾳ τῶν ὁποίων αἱ ὑπὲρ τῶν Σχολικῶν ταμείων δοθεῖσαι μαθητικαὶ ἑορταὶ καὶ παραστάσεις ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ξενόφωνα χωρία λειτουργοῦν νυκτερινοὶ σχολαὶ καὶ τέλος διὰ τῆς συμβολῆς τῶν διδασκάλων κατωρθώθη ἡ ἔναρξις τῆς ἀνεγέρσεως καὶ ἀποπερατώσεως νέων διδακτηρίων εἰς 30 καὶ πλέον χωρία εἰς πολλὰ τῶν ὁποίων τὸ κράτος οὐδὲν συνεισφέρει καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀξία ἑνὸς ἑκάστου θὰ ὑπερβῇ τὸ ἑκατομμύριον.

Δημ. Κωνσταντινίδης
Πρόεδρος Διδασκ. Συλλόγου Δράμας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΙΟΥ

Ἀπόσπασμα πρακτικοῦ συνεδριάσεως τοῦ κατὰ τὴν 16ην Μαρτίου.

Α'. Ἐκπαιδευτικὰ
(Ἀγροτικὴ ἐκπαίδευσις)

1) Ἡ φοίτησις νὰ εἶνε ἐξετής, ἀλλ' ἡ ὕλη τοῦ προγράμματος ἀνάλογος πρὸς τὰς διοτικὰς καὶ τοπικὰς συνθήκας.

2) Νὰ ἱδρυθοῦν ἀγροτικὰ φροντιστήρια εἰς τὴν ἕδραν κάθε περιφερείας, ὅπου οἱ διδάσκαλοι νὰ ἐξειδικεύονται.

3) Νὰ ἀκυρωθῶσι βιβλία προσιτὰ εἰς τὸν λαὸν καὶ τοὺς μαθητὰς τέκνου τοῦ Συλλόγου τῶν ὠφελίμων γνώσεων.

Β' Διοικητικὰ

1) Ἡ ἐκλογὴ τῶν αἱρετῶν μελῶν τοῦ Ἐκπ. Συμβουλίου νὰ γίνεται ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ κλάδου ἐν τῇ Γενικῇ Συνελεύσει τῆς Ὁμοσπονδίας.

Γ'. Οἰκονομικὰ

1) Νὰ συντομευθῶν τὰ ὅρια τῆς προαγωγῆς τῶν διαφόρων τάξεων.

2) Οἰκογενειακὸν ἐπίδομα.

3) Νὰ δύνανται νὰ προαχθῶν οἱ τῆς τρίτης τάξεως εἰς τραμματεῖς Β', οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τμηματάρχας Β'.

4) Οἱ συμπληρούντες τὸν πρὸς προαγωγὴν χρόνον νὰ μὴ δύνανται νὰ παραμένουν ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ πέραν τῶν δύο ἐτῶν.

5) Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ κατόπιν ἐπισκέψεως τῶν Σχολείων νὰ γνωρίζουν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὰς κρίσεις των ἐπὶ τῆς ἐργασίας ὡς καὶ τὸν λόγον τῆς παραλείψεως ἐκ τοῦ πίνακος τῆς παραγωγῆς.

6) Νὰ μὴ ἀποκλείωνται τοῦ βαθμοῦ τοῦ Διευθυντοῦ πολυταξίων οἱ δημοδιδάσκαλοι.

7) Νὰ χορηγῶνται εἰς τοὺς διευθυντὰς σχολείων ἐπίδομα δι' ἔξοδα καθαριότητος καὶ γραφείου.

Δ'. Ὀργανωτικὰ

α) Μέχρις οὗ ὁ κλάδος μας ἀποκτήσῃ ὁμοιομορφίαν, εἰς τὴν διοικ. τῆς Ὁμοσπονδίας ν' ἀντιπροσωπεύωνται ὅλαι αἱ τάξεις τῶν δημοδιδασκάλων.

β) Ἀντὶ τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου παρακολουθοῦντος τὰ ἔργα καὶ πράγματα τοῦ Συμβουλίου τῆς Ὁμοσπονδίας μακρόθεν, νὰ ἐκλέγωνται Ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἐκ τῶν δημοδιδασκάλων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς δυναμένων νὰ παρακολουθοῦν τὰ πράγματα ἐκ τοῦ πλησίον.

Ε'. Προτάσεις Συλλόγων

α) Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν ἰατρικῶν σχολείων νὰ φοιτῶσι εἰς τὰ μονοτάξια διδασκαλεῖα, διὰ νὰ ἀποκτήσωσι τὸ δικαίωμα καὶ τὸν τίτλον τοῦ δημοδιδασκάλου.

β) Νὰ διατεθῶν τὰ πληροφορήματα τῶν Ἐθνικῶν Ἐργαστηρίων καὶ τοῦ Ζωγγροῦ πρὸς ἀνάταξιν διδακτηρίων, οἱ δὲ συμβάλλοντες διὰ τὴν ἀνάταξιν αὐτῶν Ἐπιθεωρηταὶ καὶ διδάσκαλοι πρέπει νὰ προάγωνται δι' ἡθικὴν ἀμοιβὴν των.

γ) Προαγωγὴ τῶν μονοταξίων διδασκάλων εἰς διτάξια.

δ) Ὑποχρεωτικὴ ἵδρυσις ἀγνιστικῶν βιβλιοθηκῶν.

ε) Ἡ φοίτησις νὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ μέχρι 13 ἔτους συμπεριλαμβανομένου. Νὰ μὴ εἶνε δὲ μηνυτὴς ὁ δι)λος τῶν ἀτάκτως φοιτούντων.

στ) Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ν' ἀμείβεται καλύτερον.

ΣΤ. Μετεκπαίδευσις

α) Ἡ μετεκπαίδευσις νὰ εἶναι ἀφιπτὴ εἰς πάντας ἀξιοκρίτους ἡλικίας καὶ προσελεύσεως. Διὰ δὲ τοὺς τριτοβάθμιους τὰ μονοτάξια διδασκαλεῖα.

β) Οἱ μετεκπαιδευόμενοι νὰ ἐπανέρχωνται εἰς τὰς περιφερείας των.

Ζ'. Διδακτικὸν προσωπικὸν
Ἀρρένων καὶ Θηλέων

α) Εἰς τὰ σχολεῖα τῶν Ἀρρένων νὰ ὑπηρετῶσι μόνον ἄρρενες, ἐν ἀλλαίᾳ ἀρρένων νὰ ὑπηρετῶσι διδασκαλίσσαι, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι μικτά.

β) Εἰ δυνατὸν νὰ γενικευθῇ ἡ μικτότης τῶν σχολείων.

Η'. Ἐποπτικὰ Συμβούλια

Εἰς τὰ τοπικὰ Ἐποπτικὰ Συμβούλια νὰ λαμβάνουν μέρος ἐκ μέλη αἱρετὰ ὁ ἑκάστοτε Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου καὶ εἷς τῶν διευθυντῶν τοῦ Κέντρου.

Θ'. Μεταθέσεων

Νὰ δύνανται νὰ μετατίθενται εἰς τὰς κενουμένας θέσεις Ἀθηνῶν Θεσσαλονίκης ἑκάστοτε δι' εὐ; συντρέχουν λόγοι μορφώσεως τῶν τέκνων των. Ὁμοίως καὶ οἱ τῶν περιφερειῶν νὰ προτιμῶνται διὰ τὸν αὐτὸν λόγον εἰς τὰς κενουμένας θέσεις τῶν πόλεων ἔνθα λειτουργοῦσι ἀνώτερα Ἐκπαιδευτήρια.

Ι. Περὶ ἐφορείων

Νὰ ἐπανέλθῃ τὸ διάταγμα.

ΙΑ'. Περὶ διαθεσίμου; Ἐπιθεωρητῶν.

Ἐπιθεωρηταὶ νὰ γίνωνται κατόπιν ἐξετάσεως διακριτοῦς προαλέσεως, νὰ ἔχουν πάντοτε δικαίωμα ἀνωτέρου τῶν ὑπηρετούντων, ἤτοι ἀπὸ τμηματάρχου Β. καὶ, ἵνα νὰ τεῖς παράγωνται τὸ ἀνείκιον, τὰ γραφικὰ, νὰ ἀπαλείφθωσι ὁ ἐφηβός καὶ ὁ κλητὴρ ἀπὸ τὸ ἀξιοπρεπέστερον.

ΙΒ'. Ἕδραι καὶ Συνέδρια

α) Νὰ δύνανται ὁ Διευθυντὴς νὰ παρέχῃ διήμερον ἄδειαν ἠπολογημένην ἀρκούντως τρὶς τοῦ ἔτους.

β) Ἡ ἐξέτασις τῆς ἀθανασίας νὰ γίνεται ὑπὸ τοῦ θεράποντος ἰατροῦ καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ σχολείου.

γ) Ἐν περιπτώσει μακροχρονίου ἀναρρώσεως νὰ διορίζηται ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, πληρωνόμενος ὑπὸ τοῦ ἀναρρωνθέντος.

δ) Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὅρια τῆς συνεδρίσεως, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ αὐξὴ καὶ ἡ γνωμάτευσις τοῦ συνεδρίου τῶν σχολιάρχων, διότι αὐτὸ ἀπαιτεῖ τὸ ἔργαβδος τοῦ ἀπαγγέλματος.

ε) Ὁ ἀποχωρῶν συνταξιοῦχος νὰ λαμβάνῃ σύνταξιν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ.

στ) Συνεδρίσεις νὰ δικαιοῦνται οἱ ἔγγονες 15ετοῦς ὑπηρεσίαν καὶ ὀχὶ εἰκοσαετῆ. Εἰς δὲ τὰς διδασκαλίσσας νὰ ἀκυρῶνται αἱ κρατήσεις τῶν συνεδρίσεων, ἐν ᾖ περιπτώσει ἀποχωρήσωσι πρὸ τῆς συμπληρώσεως 15ετίας.

Τὸ Δ. Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος
Ἀδαμ. Δισμαντίδης

Τὰ μέλη: *Σ. Παπαχιλλέως, Π. Πανταλίδης, Ἰ. Γκιόλας, Μαρ. Τσεβδοῦ.*

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ

Διδυμότειχον τῇ 27ῃ Μαρτίου 1927.

Πρὸς τοὺς κ.κ. Διδασκάλους καὶ Διδασκαλίσσας Διδυμοτείχου καὶ περιφερείας μέλη καὶ μὴ τοῦ διδασκαλικοῦ Συλλόγου Διδυμοτείχου.

Ἀγαπητοὶ συνάδελφοι

Χαιρετίζοντες ὑμᾶς ἀπὸ καρδίας διὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ κ. Ἐπιθεωρητοῦ γενικὴν σχεδὸν πρὸς προαγωγὴν σας πρότασιν, ἥτις οὐδενὸς ἄλλου ἀπόρροια εἶναι εἰμὴ τῆς ἑνώσεως τοῦ κλάδου, τοῦ ἀσκηθέντος περὶ τὴν Ὁμοσπονδίαν του, ἡ ὁποία ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος ἀνήγηται καὶ ἐπέτυχε α) τὴν ἐπαγωγήν μας εἰς τὸν Πανελλαδικὸν Νόμον ἡλικίας, β) τὴν μετὰ πάροδον ὀλίγων μόνον μηνῶν ἀπόδοσιν τοῦ ἀναλόγου εἰς τὸν βαθμόν μας μισθοῦ καὶ γ) τὴν δι' ὀλίγου (2) αἱρετῶν μελῶν συμμετοχήν μας εἰς τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν συμβούλιον.

Α'. Παρακαλοῦμεν

ὅπως καὶ οἱ ὀλίγοι ἀνεκομιζόμενοι ἀκόμη τοῦ συνδέσμου τῆς περιφερείας μας συνάδελφοι ἐγγραφῶσι μέλη τοῦ συνδέσμου ὡς καὶ συνδρομηταὶ σεβ «Διδ. Βῆμα» ἀφ' ἑνὸς μὲν αὐγχωμοσύνης ἕνεκεν πρὸς τὴν Δίδασκ. Ὁμοσπονδίαν, ἥτις ἔλυσε καὶ μέλλει νὰ ἐπιλύσῃ καὶ ἄλλα, σοβαρώτερα ζητήματα, ἀφίνοντες κατὰ μέρος πᾶσαν μικροφιλοτιμίαν ἢ καὶ μὴ δεδικαιολογημένην αἰτίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ χάριν τοῦ καλοῦ τοῦ κλάδου καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐσκοποῦ σας.

καὶ Β'. Προσκαλοῦμεν

ἅπαντας ὑμᾶς εἰς δεκάκτεον συνέλευσιν γενησομένην τὴν 10ην Ἀπριλίου ἐ. ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ σχολείου Θηλέων Διδυμοτείχου.

Θέματα συζητηθησόμενα:

1. Ἡ ἡμερησία διάταξις τῆς Θ'. Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ὁμοσπονδίας ἥτις περιλαμβάνει καὶ τροποποιήσεις τοῦ Διατάγματος τῆς Διαβαθμίσεως καὶ προαγωγῶν.
2. Μεταρρύθμισις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.
3. Ἀποστολὴ ἀντιπροσώπων εἰς Ἀθήνας.

Συνάδελφοι

Σκεπτόμενοι τὰς συνεπείας, αἵτινες ἐπιτέλη

Συνεισφέροντες ὑπὲρ τῶν ὀργανωτικῶν θυμάτων, συνεισφέρετε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ συνόλου καὶ τοῦ ἑαυτοῦ σας.

νὰ ἐπισυμβῶσι εἰς βάρος τοῦ κλάδου καὶ πρὸ παντὸς ἐφ' ἡμῶν ἐνταῦθα, διὰ τῆς μὴ προσαλούσεώς σας καὶ ἀποτυχίας τῆς συνελεύσεως καὶ ὅ,τι μὴ ἔχοντες τὴν πληρεξουσιότητα ὑμῶν, δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ ζητήσωμεν οὔτε δι' ἐγγράφου κἂν παρὰ τῆς Θ'. Γενικῆς Συνελεύσεως τροποποιήσεις τινὰς τοῦ διατάγματος προαγωγῶν, ἃς φροντίσωμεν ἕκαστος νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν.

Ὁ Πρόεδρος — Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
Κωνστ. Ποντίδης — **Χαρ. Βενετίδου**

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Ἀπόσπασμα τῶν ἀποφάσεων τῆς Γ. Συνελεύσεως τῆς 27 λήξ. μηνός.

1) Ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην της πρὸς τὸν νῦν καὶ τὸ τέως Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ὁμοσπονδίας διὰ τὴν ἐπιμονὴν καὶ αὐταπάρνησιν μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεδίωξαν τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν βλέψεων τοῦ κλάδου.

2) Ἐκφράζει θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν Ἐπιθεωρητὴν κ. Δ. Κοντογιάννην, διότι ἐφήμοσε μὲ δικαιοσύνην καὶ ἀμεροληψίαν τὸ διάταγμα τῆς διαβαθμίσεως λαβὼν ὡς κριτήριον τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὸ καθήκον.

3) Νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ψήφισις τοῦ καταρτισθέντος νομοσχεδίου περὶ ἀγροτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ νὰ προικισθῇ ἕκαστον σχολεῖον ὑπὸ τῆς Κοινότητος διὰ σχολικοῦ κήπου.

4) Νὰ συντομευθῇ ὁ χρόνος τῆς προαγωγῆς τῶν νεοδιοριζομένων διδασκάλων διὰ νὰ προσελκυσθῶσι καλὰ στοιχεῖα εἰς τὸν κλάδον.

5) Νὰ προαχθῶσιν εἰς τὴν δ'. κατηγορίαν, κατόπιν προτάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, οἱ πτυχιοῦχοι Ὑποδιδασκαλείων, οἱ ἔχοντες εἰκοσαετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

6) Νὰ προαχθῇ κατόπιν προτάσεως τοῦ ἐποπτικοῦ συμβουλίου, ἐκ τῆς ε'. εἰς τὴν στ'. κατηγορίαν τὸ 1)3 τῶν διδασκάλων τῆς ε'. κατηγορίας, ἑκάστης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας, εἰς οἱανδήποτε θέσιν καὶ ἂν ὑπηρετῇ ἕκαστος.

7) Οἱ μετεκπαιδευθέντες ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ νὰ προάγωνται ἐκ τῆς ε'. εἰς τὴν στ'. κατηγορίαν μετὰ δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν ὁπουδήποτε καὶ ἂν ὑπηρετῶσι.

8) Διὰ τὴν προαγωγὴν νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.

9) Νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ ἔτη τῆς συντάξεως, οἱ συμπληροῦντες δὲ αὐτὰ νὰ λαμβάνωσι σύνταξιν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ. Εἰς τὰς ὑπάνδρους διδασκαλίσσας νὰ χορηγῆται σύνταξις μετὰ 15ετῆ ὑπηρεσίαν.

10) Οἱ τὸ πρῶτον διοριζόμενοι ἐπιθεωρηταὶ νὰ κατατάσσωνται εἰς τὸν βαθμὸν τμηματάρχου β' τάξεως, ἡ δὲ θέσις τοῦ βοηθοῦ αὐτῶν νὰ εἶναι ὀργανικὴ μὲ βαθμὸν εἰσηγητοῦ. Νὰ δοθῇ κλητήρ, γραφεῖον κ.λ.

11) Νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἰδιαίτερον πρόσωπον ἡ διεύθυνσις τῶν περιοδικῶν τῆς Ὁμοσπονδίας, ὥστε νὰ παρέχωσι ταῦτα ἄφθονον παιδαγωγικὴν ὕλην διὰ μεταφράσεως ἰδίᾳ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐκπαιδευτικῶν περιοδικῶν, ἅτινα γέμουσι πρακτικῶν ὁδηγιῶν καὶ ὑποδειγματικῶν διδασκαλιῶν ὅλων τῶν μαθημάτων.

12) Ἡ ἀνέγερσις τῶν διδακτηρίων νὰ γίνεται ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων, καθ' ὃν τρόπον αὗται οἰκοδομοῦν καὶ συντηροῦν τοὺς ναούς των.

Ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Θ'. Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Ὁμοσπονδιας ἐξελέγη ὁ κ. Π. Παπαδᾶς.

Γενομένων ἀρχαιρεσιῶν ἐξελέγησαν: *Π. Παπαδᾶς* πρόεδρος, *Δ. Μπαλαφούτας* ἀντιπρόεδρος, *Γ. Μούργελας* ταμίας, *Τ. Γεωργίου*, *Β. Παπαβασιλείου*, *Ι. Μικρὸς* καὶ *Γ. Κακετανόπουλος* μέλη.

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεὺς
Π. Παπαδᾶς — *Τ. Γεωργίου*

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

Ὁ Σύνδεσμος Πατρῶν ἤρχισεν ἀπὸ τῆς παρελθ. Τετάρτης 28 λήξ. μηνὸς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς Θ'. Γεν. Συνελεύσεως τῆς Ὁμοσπονδίας. Θὰ συνεχίσῃ δὲ τὰς συνεδριάσεις καθ' ἑκάστην Τετάρτην καὶ Σάββατον μ. μ. μέχρι πέρατος τῶν συζητήσεων καὶ λήψεως ἀποφάσεων ἐπὶ ἑκάστου θέματος.

Διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντιπροσώπου θὰ συνέλθῃ εἰς ἰδιαιτέραν συνεδρίασιν.

Ἡ Διοικ. Ἐπιτροπή.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

Ἡ Γνώμη τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκλογῆς αἱρετῶν μελῶν.

1) Ἕκαστος Σύλλογος νὰ προτείνῃ κατὰ τριετίαν ἕνα ἐκ τῶν ἐν τῇ *περιφερείᾳ* του μελῶν του διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ὑποψήφιον ἐκόντα ἄκοντα.

2) Οἱ προταθέντες ἐν τῇ κατὰ τὰ προειρημένα στενωτέρᾳ ἐκλογῇ ὑφ' ἑκάστου Συλλόγου, δηλοῦντες ἀποδοχὴν τῆς ἐκλογῆς των, κατὰ γεωγραφικὰς περιφερείας περιλαμβάνονται εἰς ἰδίαν κληρωτίδα.

3) Ἐξ ἑκάστης τῶν τριῶν ἕως πέντε τοιούτων κληρωτίδων νὰ ἐξάγονται ὀνόματα δύο ἢ τὸ πολὺ τριῶν ὑποψηφίων.

4) Οἱ δέκα ἢ δεκαπέντε οὕτοι ν' ἀναγγέλλωνται διὰ τοῦ «Διδ. Βήματος» ἐγκαίρως ὡς ὑποψήφιοι Συλλόγων καὶ Ὁμοσπονδίας διὰ τὴν εὐρυτέραν ἐκλογὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς πολιτείας, τῶν ἐπιλαγχανόντων θεωρουμένων ὡς ἀναπληρωματικῶν.

Τοιουτοτρόπως ἡ στενωτέρα ἐκλογή, ὁ κλῆρος καὶ ἡ εὐρυτέρα ἐκλογὴ δὲν θὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἀνάπτυξιν κομματισμοῦ καὶ τὴν ἄγραν ψήφων δι' ὑποψηφιότητα ἐκτὸς τῆς περιφερείας των, ὅπου εἶναι περισσότερον γνωστός.

Ὅτι ἀκριβὲς ἀπόσπασμα,

Ἐν Ἀγρινίῳ τῇ 29 Μαρτίου 1927

Ὁ Πρόεδρος — Ὁ Γραμματεὺς

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

Ἡ ἐτησία Γεν. Συνέλευσις

Ἡ ἐτησία γενικὴ Συνέλευσις τῶν δημοδιδασκάλων τοῦ Συλλόγου Μεγαλοπόλεως συνελθοῦσα ἀπὸ 27—31 Μαρτίου ἐ. ἔ. συνεζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις διὰ τὰ θέματα τὰ ὁποῖα θὰ ἀπασχολήσουν τὴν Θ' Γεν. Συνέλευσιν τῆς Ὁμοσπονδίας.

Κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας Πρόεδρος μὲν ἐξελέγη ὁ κ. *Κωνστ. Παπαϊωάννου*, μέλη δὲ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου οἱ κ. κ. *Χρ. Καρατζαφέρης*, *Βασ. Κατσαντώνης*, *Θ. Πετρινέλης* καὶ *Ἀθ. Παπαϊωάννου*. Ἀντιπρόσωπος διὰ τὴν Θ' Γεν. Συνέλευσιν ἐξελέγη ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. *Κ. Παπαϊωάννου*.

Ὁ Πρόεδρος
Κ. Παπαϊωάννου

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΜΠΟΥΦΙΟΥ (ΦΛΩΡΙΝΗΣ)

Ἀντίγραφον ἀποφάσεως.

Ἐν Μπουφίῳ σήμερον τῇ 14 του μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἔτους 1927 καὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Δ'. τάξεως τοῦ δημοτ. σχολείου, τόπον συνεδριάσεων, συνελθὸν τὸ συμβούλιον τῆς μαθητικῆς κοινότητος Μπουφίου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ μαθητοῦ Δημητρίου Γιαγκουλίδη ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν μελῶν (μαθητῶν καὶ μαθητριῶν)

Ἀποφασίζει

1ον. Νὰ ἀποσταλῇ εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ ὑπογεγραμμένη παρὰ πάντων τῶν συμβούλων εἰς τοὺς κ.κ. Χρηστομάνον, πρόεδρον Μακεδονικῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἑταιρείας, διὰ τὴν εὐγενῆ καλωσύνην ἣν εἶχε νὰ δωρήσῃ εἰς τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον Μπουφίου τὰ κηπευτικὰ ἐργαλεῖα, σπόρους καὶ βιβλία διὰ τὸν σχολικὸν κῆπον.

2ον. Ἀνακηρύττει τὴν Μακεδονικὴν Ἐκπαιδευτικὴν Ἑταιρείαν Μέγαν Εὐεργέτην τοῦ σχολείου Μπουφίου.

3ον. Ἡ παροῦσα νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ «Διδ. Βῆμα» καὶ νὰ ἀποσταλῇ ἀντίγραφον εἰς τὸν κ. Χρηστομάνον.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. Γιαγκουλίδης

Τὸ Συμβούλιον
Ἀντώνιος Θεοδωρίδης
Συμεὼν Ἀγγελίδης
Ἀθανάσιος Ἐμμάνουλας
Ἑλένη Ἀλαμπάκη
Ἀναστασία Π'' Ἠλία

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. Γιαγκουλίδης.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ-ΚΡΗΤΗΣ

Πρόσκλησις

Καλοῦνται τὰ μέλη τοῦ διδασκαλικοῦ συλλόγου Γόρτυνος Κρήτης εἰς Γενικὴν Συνέλευσιν ἐν Ἀγίοις Δέκα καὶ ἐν τῷ ἐκεῖ δημοτικῷ σχολείῳ κατὰ τὴν 10 Ἀπριλίου 1927 καὶ ὥραν 10 π. μ.

Θέματα 1ον ἐκλογὴ ἀντιπροσώπου διὰ τὴν προσεχῆ Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Διδ)κῆς Ὁμοσπονδίας, συζήτησις ἐπὶ τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως αὐτῆς.

2ον ἔγκρισις ἀπολογισμοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἀγιοι Δέκα τῇ 22-3-1927

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τοῦ Συλλόγου)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Οἱ συνάδελφοι Διατάνης (Θηβῶν) κ. Ἡρακλῆς Τσομπικος ἐκ Βλάχος—Ἀλίβος καὶ Δασοποιὸς Πηνελόπη Δαμπιδάκη ἐξ Ἀθηνῶν ἠρραβωνίσθησαν.

ΠΕΝΘΗ

Ἀπεβίωσε καὶ ἐκηδεύθη ἐν Οἰχαλίᾳ (Μεσσηνίας) ὁ σεβαστὸς διδάσκαλος καὶ πολίτιμος συνάδελφος Ἀνδανίας Γεώργιος Κωνσταντοπούλος.

Ἑκατοντάδες Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ δεκάδες ἐπιστημόνων ἔλαβον παρὰ τοῦ ἀειμνήστου συναδέλφου τὰ πρῶτα πνευματικὰ ἐφόδια.

Ἡ φιλοπονία του ὡς διδασκάλου καὶ ἡ ἀγαθότης του ὡς ἀνθρώπου εἶχον ἀποσπάσει πλήρη τὴν ἐκτίμησιν τῶν προϊσταμένων του καὶ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν συναδέλφων του καὶ τῆς Κοινωνίας, ἧς ὁ μεταστὰς ἀπετέλεσεν ἐπίλεκτον μέλος.

Μακρὰν τοῦ θανάτου καὶ ταφῆς αὐτοῦ εὑρεθεὶς, εὔχομαι εἰς τὸν Ὕψιστον, ὅπως τὸν μὲν σεβαστὸν διδάσκαλον καὶ πολίτιμον συνάδελφον τάξῃ ἐν τόπῳ χλοερῷ, εἰς δὲ τὴν τόσον σκληρῶς πληγεῖσαν οἰκογένειάν του παράσχῃ τὴν ἄπειρον Αὐτοῦ παραμυθίαν.

Εὐστάθιος Παπαδόπουλος
μετεκπαιδευόμενος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

«Νέα Ἀγωγή».— Ἐξεδόθη τὸ 8ον τεῦχος τοῦ μηνιαίου αὐτοῦ Παιδαγωγικοῦ Δελτίου, μὲ περιεχόμενα 1) τὸ ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα τῆς «Ἀναγέννησης» καὶ ἡ ἀποψή μας, 2) πρὸς τὸ Νέο σχολεῖο, 3) ἡ «Διεθνὴς τῶν ἀρχαιῶν τῆς Παιδείας», 4) Σημειώματα καὶ 5) Ἐκδόσεις.

Ἐτησία συνδρομὴ δρχ. 25.

Γραφεῖα: Ψαρρῶν 41 6.

Ἔρευνα.—Μηνιαῖον περιοδικόν, ἐκδιδόμενον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐκκινοφόρησε τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου «Ἐπαγγελματικὴ κατεύθυνσις» καὶ τὸ τεῦχος Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου «Χαρακτῆρες Θεοφράστου».

Συνδρομὴ ἐτησία δρ. 100.

Διεύθυνσις: Ἐκδοτ. εἶκος **Α. Καδιγόνη**
Ταχ. Κιβ. 1891, *Ἀλεξάνδρεια.*

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Σύλλογον Κονίτσης.—Ἐξεδόθη ἐντολὴ ἐπ' ὀνόματι συναδέλφου κ. Μ. Οἰκονόμου διὰ δρχ. 650. Ἐνταλμα προσεχῶς. Ἀπόσπασις δὲν λογίζεται ὡς ἀπομάκρυνσις τῆς ἕδρας πρὸς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Γ. Μαρούλην.— Φελλὸν - Ἄνδρου.— Ἀπόφασις περὶ ἀναγνωρίσεως προϋπηρεσίας σας ἐξεδόθη καὶ ἐστάλη Ἐπιθεωρητὴν ὑπ' ἀριθ. 9219 καὶ ἀπὸ 21-3-27.

Ἀθ. Σκεριανόπουλον - Θεσσαλονίκην.—Ζήτημα, περὶ τοῦ ὁποίου γράφετε, συζητεῖται σοβαρῶς Ἐκκαιδ. Συμβούλιον καὶ Ὑπουργεῖον.

Σύλλογον Φλωρίνης.—Ἐκ τῶν τελευταίων συνδρομητῶν ὁ κ. Γ. Κόκκος ἔχει ἐγγραφῇ ἀπὸ 20-1-27 (ἐπὶ ἀριθ. 58 ἐγγράφου).

Σύλλογον Δράμας.— Συνδρομὴ κ. Ἀ. Κώττα δὲν φαίνεται εἰσελθοῦσα Ταμεῖον μας. Γράφατε μας παρακαλοῦμεν διὰ τίνος ἀπεστάλη.— Διεύθυνσις κ. Γ. Καρδαρᾶ διωρθώθη.— Ἀποστολὴ φύλλου εἰς Σμ. Εὐγενίδου διεκόπη κατόπιν εἰδοποιήσεως Συλλόγου Καβάλλας, ἀφ' ὅτου μετετέθη ἐκεῖθεν. Συνεμορφώθημεν.

Σύλλογον Ἀγρινίου.— Συνεμορφώθημεν πρὸς ὑπ' ἀριθ. 8 ἐγγραφόν σας.

Τύποις Κ. Παπαδόγιαννη Ψαρρῶν 41—Ἀθῆνα.